

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము
కాకినాడ

నర్మలరు నెం 13 రు. 24-9-25

40 వ దేశీయ మహాజన సభకు ప్రతినిధుల యెన్నికలు

కాన్సురు కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడ గోరు కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు తాము చెల్లించవలసిన నూలు చందాను మార్చి 1 గాయము పూర్తిగా చెల్లించి రు 3-0-0 ల రుసుముతో యాక్రింది నమోదాను పూర్తిచేసి తమజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శికి అక్టోబరు నెల 10 వ తేదీలోపల పంపవలెను.

నమోదా

1. పేరు చిరునామా.
2. తండ్రి లేక భర్త పేరు.
3. ఏ సంఘములో సభ్యుడు.
4. తాలూకా, జిల్లా.
5. వయస్సు.
6. కులము లేక మతము.
7. వృత్తి.
8. స్త్రీయూ, పురుషుడా?
9. తాను కోరు నియోజకప్రదేశం.
10. తాను ఏ సంఘములో సభ్యుడో ఆ సంఘములోని మరియు ప్రభుల సంతకములు.
11. తన సంతకము.

ఈ దిగువబంధనలను ముఖ్యముగా గమనించవలెను పదునెనిమిది సంవత్సరముల వయస్సు గలిగి జాతీయ మహాసభాద్వైతమును ప్రాతినిధ్యముగ ఒప్పుకొనినవారు తప్ప ఇతరులు ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడుటకు అర్హులు కా జాలరు.

ఏ జాతీయోపసంఘసభ్యుడైనను తాను చెల్లించవలసిన చందాను చెల్లించినచేతనే జాతీయమహాసభాప్రతినిధుల యెన్ని కలలోగాని మరియు యితర యెన్నికలలోగాని సమ్యక్ నియమి తుకుగాని యెన్నుకొనబడుటకుగాని అర్హుడుకాదు.

ఏ జాతీయోపసంఘములో నైనను సభ్యులు కానివారు ప్రతినిధులుగా నుండరాదు.

ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడినవారి చరదా పూర్తిగ 6 6-12-25 తేదీలోగా ఈ కార్యస్థానమునకు చేరనిరేయిత 40 వ దేశీయ మహాజనసభయందు పాల్గొనుటకు అర్హులు కా జాలరు.

ఆయాజిల్లాలనుండి 40 వ దేశీయ మహాజనసభ యెన్ను కొనవలసిన ప్రతినిధులను ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క నిబంధనల ననుసరించి జిల్లాసంఘములవారు ఎన్నుకొని ప్రతి నిధుల పట్టికను 6-12-25 తేదీలోగా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులు ఈ కార్యస్థానమునకు పంపవలయును.

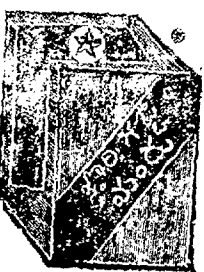
మండపాక రంగయ్య,
కార్యదర్శి.

మిక్కిలి సులభము

ఒక మంచి భీమాకంపెనీని కోరుకొనుట మిక్కిలి సులభము. గొప్ప ఆస్తులను మంచి తాకట్టుక్రింద దాచుకొనునట్లు తక్కువరేటు ప్రీమియమ్, మితవ్యయముతో నిర్వహించుట ఎంతైనా ఆఫ్ ఇండియాలో ఈ రెండును ముఖ్యవిషయములు. వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు ప్రాయాదు:-

ప్రాచీన సెక్రటరీలు, ది ఎంతైనా ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు నెం 287, (నెం 2) మద్రాసు.

అడుసుపుండ్లమందు 2

నీళ్లలో తిరుగుతున్న కాలివేళ్లల మధ్యమున కలుగు అడుసుపుండ్లమ యీ జ్వరము చాల శ్రేష్ఠమయినది. యింక యితర చర్మవ్యాధులకును ప్రయోగింప వచ్చును. బుడ్డి 1 కి 0-8-0 తపాలుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అనురావతి యేజన్స్,

నర్మలరువును, మద్రాసు.

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ - వేటపాలెం

23-9-25

ఈరోజు సాయంకాలము గం 5 లకు సభ ప్రారంభమయెను. శ్రీయుత నడిపల్లి లక్ష్మీరేరసింహారావుగారు ఎన్. ఏ. ఎల్. ఎల్. వి. అధ్యక్షత వహించిరి.

శ్రీయుత బుర్రా లక్ష్మణారావుగారు శ్రేష్ఠియగు మహా కవియొక్క నాటక కాలమును గూర్చి చదివిరి.

శ్రీయుత వెంపటి సత్యనారాయణగారు పూర్వపు పాం దూడేశమునందలి ఆర్థికపరిస్థితులనుగూర్చి చెప్పిరి.

శ్రీయుత వి. యస్. శర్మగారు ప్రాచీన రాజ్యపరిపాల నమును గురించియు, ముఖ్యముగా గ్రామపరిపాలనావిధాన మును గూర్చియు ముచ్చటించిరి.

తరువాత శ్రీయుత పాలపర్తి సుబ్బారావుగారును, జి. నుబ్బరాయగు ప్రగారయ ఆయుర్వేదమున పరిశోధననుగూర్చి ముచ్చటించిరి.

అధ్యక్షుడు ఉపన్యాసములు చేసినపరిశోధనలకు వారి నభినందించుచు, వారి పరిశోధనలు జయప్రదముగా జరుగు నటుల సత్వేత్సరుని ప్రార్థించెను. అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

రాత్రి శ్రీ బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులుగారు ప్రాసిన 'చిత్రాంగి' నాటకమును ప్రదర్శించిరి.

24-9-25

నేటియుదయమున గం 9 లకు తిరుగ సభ ప్రారంభమయెను. శ్రీయుత శ్రేష్ఠిగారు తాము క్రిందటి సంవత్సరము ఆంధ్ర భారతీ తీర్థతరఫున కార్యమును గూర్చి సభాసదులకు వివరించిరి. ఈ దసరా యుత్సవములలో తమకు సాహాయ్య మొనర్చిన తమమిత్రులకును, సభలకోరకు పాఠశాల నిచ్చిన తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటువారికిని వందనము లర్పించిరి.

శ్రీయుత శేషగిరిరావు పంతులుగారు సభవారికి గలిగిన కొన్ని సంతోషములను దీర్చి రాబోవు సంవత్సరమున చేయబోవు పనిని గూర్చి ముచ్చటించిరి. ఆంధ్రభారతీ తీర్థ చేయబోవు పరిశోధన కందరును సాహాయ్యము చేయవలయు నని ప్రార్థించిరి. ఈ సభలకు దయచేసిన సభికులకును ప్రే ప్రారంభములనుండి దయచేసిన వారికిని ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ తరఫున వందనము లర్పించిరి. ఆటుతరువాత శ్రీ శేషగిరిరావుగారు, మొన్నటి నెనెలు సభలో నియమింపబడిన ప్రత్యేక సంఘము వారు తమనివేదికమును ప్రకటించినారనియు వారినుచున ప్రకారము ప్రతాపరుద్రయ నాటకమున హాస్యరసప్రదర్శన మును చూపెట్టిన శ్రీ భోగరాజు కృష్ణమూర్తిగారికిని, శే. కోటయ్యనాయుడు గారికిని, ఎలమంచిలినివాసు లగు రామా ప్రగ్గడ ఎస్. వేంకటరావుగారికిని, తగిన పట్టుములు త్వరలో పంపబడు ననియు చెప్పిరి.

శ్రీయుత తుమ్మల శివారామమూర్తి చౌదరిగారు, వేటపాలెమందలి యుత్సవములను జయప్రదముగా జరిగించిన యిచ్చటివారికి వందనము లర్పించుచు రసపూరితములగు పద్యము లను జదివిరి.

శ్రీయుత జి. నుబ్బరాయగు ప్రగారు, వెంపటి సత్యనారాయణగారు, హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు శ్రీశ్రేష్ఠిగారికిని వారికి సాహాయ్యము చేసినవారికిని వందనము లర్పించిరి.

శ్రీయుత శ్రేష్ఠిగారు స్వచ్ఛంద సేవకుల నభినందించి వారికి వందనము లర్పించిరి. బాపట్ల తాలూకా బోర్డు ప్రెసి డెంటుగారు శ్రీయుత కోస వేంకటరావుపంతులుగారికిని వంద నము లర్పించిరి. స్వస్థివాచనములతో సభ ముగిసెను.

కలరా మాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల యా. 0-8-0

కలరా వ్యాధివల్లనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విషపురుగులు చేరుట నలన గలుగును. ఈపురుగులు శరీరములోకిరే రక్తమును జెలుపును. దీనిముఖ్యలక్షణములు:-అతి దీర్ఘ, కడుపులో స్వల్పకొప్పి, వాంతులు, విరేచనములు, రోగము హెచ్చినకొలది గంజినీటివంటివిరేచనములు, మూత్రము బంధించుట, నాడి ఊడించుట, శరీరమందంతట అతిబాధ, దుర్బలము. ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విషపురుగుల జంప ప్రారంభించి, వాంతిభేదల తగ్గించి మూత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టిగలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యాన్నచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.

అమృతాంజనం డిహో, మదరాసు - బొంబాయి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం. సెప్టెంబరు 29-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 80 0 0	మొదలు	వరకు
బియ్యముబస్తాలు	మొదలు	వరకు
మనుమ తేనాలిని ,, ప 48 గలవి రు 14 0 0		15 0 0
నెల్లూరిని ,, డిటా ,, 15 8 0		16 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,, 16 0 0		17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0		9 0 0
నవ్వులు ,, ,, 20 0 0		24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 12 8 0		18 0 0
నెనగలు ,, డిటా ,, 11 12 0		12 8 0
నెసలు ,, డిటా ,, 18 8 0		14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,, 15 4 0		16 8 0
ఉలము ,, ర 164 ,, 8 8 0		9 0 9

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 154 0 0		155 0 0
నెయ్యము 1-కి ,, 14 0 0		25 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా1కి ,, 58 0 0		59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 54 0 0		56 0 0
వేరు నెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 182 మునుకానూనె 180 0 0		
ఆముదము బా 1-కి ,, 112 0 0		118 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపనుపు బా 1-కి ,, 100 0 0		
మారపనుపు ,, ,, 45 0 0		50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి)బా1కి ,, 100 0 0		110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి రు 45,50		
కాళివాస్త్రీపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
తెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0		55 8 0
చింతపండు బా 1-కి ,, 50 0 0		77 0 8

5. ఇనుము

వట్టారకం బా 1-కి ,, 28 0 0		32 0 0
చదరం ,, 28 0 0		36 0 0
రవుండు ,, 38 0 0		45 0 0

6. లోహములు

నెండి 100 కులంకు ,, 72 0 0		76 0 0
బంగారము, కులము 1-కి ,, 21 4 0		21 8 0
సవరము 1-కి ,, 18 5 9		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 256 0 0		260 0 0
రాగి డిటా ,, 278 0 0		280 0 0
అస్కాచక్కర 226 పాక గలవి 31 0 0		31 4 0

7. దూది

బోండానెమ్మబారన 1-కి : రు 800 0 0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 215 0 0		

8. నూలు

కోయిల్ పట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి ,, 7 0 0		
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ,, 4 12 0		
పుట్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,, 7 4 0		
మూలయెనుగ నెం 20 ,, 9 8 0		
వడ్డాకా నెం 24 1/2 ,, 9 12 0		
14 1/2 క్విలక పట్టి ,, 7 8 0		
నెం 20 బెన్ని సింహం యాకె ,, 9 4 0		
నెం 22 ,, ,, 9 12 0		
నెం 12 1/2 బెన్ని చర్మము ,, 8 0 0		
నెం 14 1/2 ,, ,, 8 4 0		
నెం 12 1/2 అరెన్ను ,, 7 2 0		
నెం 12 1/2 క్విలంపట్టి ,, 7 2 0		
నెం 22 1/2 రంగవిలాస ,, 9 4 0		
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణుడు ,, 7 2 0		

నోటీసు

చెన్నపురి చైనాబజారులోనున్న నెం 21 రు భవనము నందున్న మ. బార్డి బోను (బాంచియందు డాక్టర్ ఆ. లక్ష్మీ పతి, బి. సి., ఎం. బి. & సి. ఎస్. బి.ఎన్. రత్నగారి సలహాన ఆదివారములందు తప్ప తలిమడినములందు ప్రతిరోజు సాయ: త్రము 7 గంటలనుండి 8 గంటలవరకు పొందవచ్చును. మేనేజరు:-ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీలిమిటెడ్ 19, హరిన్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు

భారతదేశము

ఆర్థికస్థితి

(ముదిగంటి జగన్నాథాచారి)

ఆర్థికస్థితి యనగా దేశముయొక్క రాబడివ్యయములను తెలుపుచు ప్రజాసామాన్య మెట్టిస్థితిలో నున్నాలో చెప్పగలుగు అవస్థ. దీనిని బట్టియే ప్రజల సౌఖ్యములను, నీతులను, భావములను, యాచార్యవిలాసములను, ఆధ్యాత్మికచింతలను, విద్యాధికములను మొదలైనవాటి నూహింపవచ్చును. ఇవన్నియు కొంచె మించుమించుగా దానిమీదనే ఆధారపడి యుండును. భుక్తి గడచినతర్వాత నన్ని సంతోషముల కైనను తావుండును మనుష్యుల కోరికలు నిరీగిత, చావుబ్రతుకు, సంతోషము, అసంతోషము, ఇహముపరము, పౌరుషము, తామసము, సత్యము, అసత్యము మొదలగు గుణావగూములన్నియు దీనినాశ్రయించియే యుండును. దేశమునకు నామరూపముల నిచ్చుటకు ఆర్థికావస్థ యొక్క ప్రధానాంగము. సహకారము (Co-operation) కాక పోటీలతో (Competition) నిండియున్న ఇప్పటి ప్రపంచక దేశములలో నిలుచుటకు నీడయిండుటో లేకుండుటో ఈ స్థితినిబట్టియే తటస్థించుచున్నది.

దేశముయొక్క ఆర్థికావస్థను తెలిసికొనుటకు అనేక అంశములను గుర్తించవలసియున్నది. దేశముయొక్క ఉత్పత్తి శక్తి (Capacity for production) 2. దేశములోనికి దిగుమతియగు విదేశీవస్తువుల సంఖ్య వాటి మొత్తము, వాటి స్వభావము. (3) దేశమునంతటి విదేశీవస్తువుల పోపు వస్తువుల సంఖ్య, వాటి మొత్తము, వాటి స్వభావము. (అనగా అవి ముడివస్తువులలో లేక తయారైన తక్షణమే ఉపయోగించుకొనుటకు పిలుగా చేయబడినవో.) temperature శీతోష్ణస్థితినిబట్టి శరీరములోని వేడి నెట్లు నిర్ధారణ చేయగలమా అట్లే వీటిని బట్టి దేశము యొక్క ఆర్థిక స్థితి తెలియవచ్చును. ఉత్పత్తిసంగతి ముందు ఆలోచింతము.

భారతదేశ మన 800000 పల్లెటూళ్లనుదాయము. ఇవి గాక పట్టణములు కొన్ని వేలు మాత్రము కలవు. ఈపట్టణములను బలగలతో పోల్చి వచ్చును. మూలములనున్న పల్లెలలో తయారగు వస్తుజాలము నంతను దిగమ్రించు శక్తిమాత్రమే వీటికి గలదుకాని ఇవి ప్రత్యేకముగా చేయగల ఉత్పత్తి ఏదియు కానరాదు. ఆకారముచే భారత దేశములోని పట్టణములన్నియు ఆర్థికముగ దేశమున కవరోధాయకములుగాని లాభదాయకములుగావు. అవి విదేశీవస్తువుల దేశములో నున్న సరకులను తీసికొనిపోవుటకు, విదేశీపు సరకులను దిగుమతి చేయుచు ప్రజల ఆర్థికస్థితిని కోపింపజేయుటకు తోడ్పడుచున్నవిగాని దేశములోనున్న అనేకవిధములైన ముడి వస్తువుల నిచ్చుటనే తయారైనవస్తువులుగా మార్చుట కెంత మాత్రము తోడ్పడుటలేదు. పట్టణములలో నివసించువారందరును సాధారణముగ పల్లెలలోనుండి వచ్చినవారే. వీరందరును బుద్ధిబలులతో కొద్దిగనో గొప్పగనో పల్లెలలో మిగిలినవారందరి కన్నను మిన్నయనియే చెప్పవచ్చును. కాని ఆ బుద్ధిబలు నంతయు ఇచ్చుటివారు దేశముయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధి కుపయోగించుటలేదు. విదేశీయుల వర్తకదోషికులకు వీరు మధ్యవర్తిలుగా నున్నారు. స్వదేశీ వర్తకాభివృద్ధిగాని, ఆర్థికాభివృద్ధిగాని వీరంతగా పాటించుటలేదు. పల్లెలనుండి వచ్చు ప్రతివదార్థమును దిగమ్రించు తిమింగిలములేగాని మొదలుతీసికొన్నను తిరుగ అధికముగ నొసంగు మేనుములవంటి శక్తి వీటిలో నశించినది. పది గింజలు ఇచ్చుటకువచ్చినచో ఒకటియు లేకుండ చేయగల సామంతులేగాని గింజకుగింజను పండించుచు పాటుబడు లేనేటిగ లిచ్చుటగానరావు. ఇక్కడ నాశనమేగాని ఉత్పత్తిలేదు. పట్టణములు భారతదేశముయొక్క ఆర్థికస్థితిని చూపజాలవు. మొదమీద కంటి శరీరముయొక్క బలమునల్ల కాక అసహజస్థితినిబట్టి బయలుదేరునట్లు ఇవియును బయలుదేరినవి.

ఇక 800000 పల్లెలు 27 కోట్ల గ్రామస్థులు వీటి సంఖ్యయే ఆలోచింపవలసియున్నది. భారతదేశముయొక్క ఆర్థికస్థితి విడిమిదనే ఆధారపడియున్నదని తేరుగ చెప్పవచ్చును. ఉత్పత్తికి సాధనములుమాడు 1. భూమి (land), 2. కూలి లేక పాటు (labour) 3. పనిముట్లులు (యంత్రములు మొదలైన ఉపకరణములు) (capital).—భూమి, పల్లెలలో నున్న భూమి యంతయు ఇదివరకే సాగుకొందు చేరిపోయెను. ఉన్న భూముల కన్న కొత్తభూముల నెదురును సృష్టింపజాలరు. భారతదేశపు పట్టణ సౌకర్యములబట్టి వ్యవసాయముకన్న వేరొకవిధముగా

భూమి నుపయోగించుటకు పిలులేదు. వృత్తులన్నియు నశించి అందరును వ్యవసాయమునే చేపట్టుటచే గోష్ఠాదమంతభూమియు కాళిగానుండుటలేదు. కొత్తగ వ్యవసాయములోనికి తెచ్చుటకు అడవులు, మన్యపు ప్రదేశములు, కొండభూములు ఇంకను మిగిలియున్నవి. కాని అడవుల సరికివేయుట ఆనర్థదాయకము. వాటివల్ల కలుగులాభము లానేకములు గలవు. అట్లు చేయుట వలన వాటివలనకలుగు ఆర్థికసంపదవేరొకవిధముగాతగ్గుచునేయున్నది. వన్యములుకురియుటకు అడవులెంతయో తోడ్పడును. ప్రకృతి సంపద తగ్గును. వాయువుయొక్క పరిశుద్ధత నశించును. పశువుల మేతకు ఇబ్బందులు ఎక్కుగా నుండును. అట్లు సాగులోనికి తెచ్చుటకుకూడ చాలకాలము పట్టును. చాలా ధనము, యంత్రముల సహాయము కావలెను. ఇవన్నియు చేసినను తినంత లాభముండదని చాలమందియభిప్రాయము. శునికములు మొదలగు ప్రకృతిసంపదల ఎంతయో కలరు గాని Natural resources వాటినిన్నిటిని త్రవ్వించి వేనిచేసికొనుటకు కూడ ఎక్కువధనము కాలము పట్టును. నేటి ఆర్థికాభివృద్ధి కవి ఎక్కువగాతోడ్పడజాలవు. కాని వీటిని పూర్తిగానే త్రవ్వించేయెడల ఆగామిసంతతి వారి కది యెంతయు చేటనియే చెప్పవచ్చును. వీటివైననుదేశములోనే తయారైన వస్తువులను Finished productsగా చేయుట దేశాభ్యుదయముగాని, విదేశీవస్తువులకు పంపుట, గనుల త్రవ్వించుట దేశీయములకు ఆర్థిక వివాలాకే Economic bankruptcy తోడ్పడును. వ్యవసాయమును మాత్రమే పద్ధతులపై నయంత్రోపకరణములతో, ఎక్కువ విస్తీర్ణములు గలబాగులలో చేయుట కొంత అభివృద్ధి మార్గమును గ్రామములలో విస్తీర్ణమైనబాగులను తయారుచేయుటకు ఉమ్మడికృషి (joint labour) కావలెను. ఉమ్మడిగా పెట్టుబడి పెట్టుకొని నీటి నీరులు, పెద్దయంత్రములు, పనిముట్లులు సహాయముతో చాలలాభమును పొందవచ్చును. కాని వ్యవసాయము 365 రోజులు సాగించుటకు పిలులేదు. పైరునుబట్టి ఏ ఆరుమాసములో పనియుండును. పశువులనుపెంచుట (farming) పుష్పములు, ఫలములు కూరగాయలు (gardening horticulture) మొదలగువాటిని వ్యవసాయమునకు సహకారముగా జరిగించినయెడల గ్రామములలో కొంత ఆర్థికవిక్రమ వీడగలదు.

(Labour) పాటు ఉత్పత్తికి ఇదిచాలా ప్రధానమైనది భూమి ఉన్నను లాభములేదు. పనిముట్లులే యున్నను లాభములేదు. వీటిని రెంటిని ఉపయోగించుకొనుటకు మనుష్యులపాటు (labour) అత్యవసరము. కొత్తగా భూమిని సృష్టింపలేదు. కాని మనుష్యులను, వారి పాటును అభివృద్ధి చేయుట కనేకమార్గములున్నవి. దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితి చాలవరకు దీనిమీదనే ఆధారపడి యుండుననుట నిర్వివాదాంశము. మన దేశములో ప్రస్తుతమీ పాటు (labour) చాలా కోచనియమైనస్థితిలో నున్నది. మన దేశములో 80 కోట్ల జనమున్నారు. ఇందులో సగము స్త్రీలు. మిగిలినవారిలో సగముపైగ 14 వర్షములలోపువారు. స్త్రీపురుషు లిరువురునుగూడ వారిపాటువల్ల ఆర్థికస్థితిని దేశముయొక్క ఉత్పత్తిసంపదను అభివృద్ధి చేయవలసియున్నారు భారతదేశములోని స్త్రీపురుషు లిరువురు చాలదుర్బలస్థితిలో నున్నారు. పాశ్చాత్యులతో పోల్చినయెడల మనవారి పాటుబడు శక్తి చాల తక్కువయని కొందరియభిప్రాయము. దీనిలో అంతగా సత్యము కాన్పించదు. పగల్గెల్ల ఎంతయెడల నైనను పాటుబడుటలో భారతీయులెనరికిని తీసిపోరు. వారు ఎక్కువ కాలముకూడ పనిచేయగలరు. కానికష్టించుచువేయవలసిగూడ ఆరాకలిగానైనను తిండి లేకపోవుటచే మన ప్రజలు కల్యాణశిష్టులై యున్నారు. మన ఆర్థికపరిస్థితులు మనదేశపు స్థితిగతులను పట్టియే యేర్పడును. పాశ్చాత్యుల ఆర్థికశాస్త్రము నిచ్చుటను చొప్పింపజాచుట తలక్రిందుగా నడచుటచే నుండును సహకారము ప్రాణదాయకమనియు పోటీ నాశనచేయుననియు రసిక్కును కవి చెప్పియున్నాడు. మన నాగరికత ఈసత్యమును గ్రహించియే ఏపాటి తేకుండ అనేకవృత్తులను కల్పించెను. ఆయా వృత్తుల ననుసరించువారు ఎట్టి పోటీ లేకుండ వంశానుక్రమముగ వారికి చేందిన పనుల నభివృద్ధి చేసికొనుచు సుఖవీరము చేయగలరు. ఇక సభ్యసంచుటకు వేరే విశ్వవిద్యాలయములు గాని పాఠశాల గాని అవసరములేకుండ గృహములే ఆపాకర్యములను కలుగజేయుటచే అనేకలాభములుండెడివి. పనితనమునుండియు ఉగ్రపాటో పొసిట్లు ఏదోయొకవృత్తి పట్టుపడుటచే ఆర్థికచిక్కు దానంతటదే వీడిపోయెడిది. ఇదివరకు వృత్తినింట్లని నేరుగచెప్పవచ్చునట్లు. వివిధ కళలన్నియు ఈగృహములలోనే ఎట్టి వ్యయప్రయాసలూ అక్కరలేకుండగనే సాగులలో చేయబడుచున్నాయి. పనిపాస్యములను దాచుచుండ ముందుములలో తలచుటచే

బిడ్డలకు అన్నివిద్యలు కరపబడి వృద్ధిచెందెడివి. ఇప్పుడు వృత్తులన్నియు నశించినవి. పాశ్చాత్య సంపర్కము భారతాధికస్థితిని తారుమారజేసెను. దీనికితోడు దేశపరిస్థితులను గాని, ఆర్థిక సాంప్రదాయములను (Economic traditions) గాని ఎరుగనట్టియు, తమ వర్తక వ్యాపారమునే ప్రధానముగా చూచుకొనునట్టియు విదేశీ ప్రభుత్వము తెచ్చిపెట్టిన మార్పుల మరింత అధ్యాన్నము గావించెను. దేశీయ కళలకు ప్రాతాసాము లేదు. విద్యావిజ్ఞానము మారిపోవుటచే (Unproductive labour) నిర్భామును నాశనముచేయు పాటు ఎక్కువాయెను. వృత్తులు నశించుటచే జాతీయపాటు (National labour) ఎంతయో వృధయైపోయెను. నేను నేను నేను స్త్రీ పురుషులు పనిపాటులు లేక తిండిలేక అల్లాడుచున్నారు. చింపిరి గుడ్డలకు కూడ దిక్కులేక దిగంబులై యున్నవారలు ప్రతి హదాశిలలోను పల్లెలలోను కన్పించుచునే యున్నారు. దేశమునకు పునాది యైన ఏపల్లెను తీసికొనినను వనకిది స్వప్నము కాగలదు. ఒక్క వ్యవసాయము తప్ప మరేవృత్తియు మనకుగలదు కాన్పించదు. పల్లెలలో స్త్రీ, పురుషులు, యువకులు చాలవరకు పనిపాటులేక యున్నారని చెప్పవచ్చును. నిత్యగృహస్థ్యములతో కొంతకాలము గడచినను మిగతకాలమంతయు వృధాయగుచునే యున్నది దుక్కి యెరుగని భూమిలో కలుపు బయలుదేరునట్లు చేరినిండి పనిలేనపుడు బుర్ర ఊరుకొనక దుర్వ్యవస్థలలో తగుల్తున్నను. ప్రతిపల్లెయందు ఇప్పుడు ఈ సంగతిచే చాటుచున్నది. జూదము, పేక, సోమరితనము పెచ్చుపెరుగుటచే ఆర్థికావస్థ కడు దీనముక నున్నది. దీని నుద్ధరించుటలోనే దేశవాత్య మున్నది. ఇది చేయలేట్లు ప్రతిపల్లెలోను పాట్లొర్రు మిషనులు పెట్టుట సాధ్యమగునా? లేక గ్రామస్థల నందరను పట్టణముల కనుమతి చేయుట సాధ్యమా? ఇంటిలో అనేక గృహకృత్యములను చక్కలెట్టుకొనుచు పాటు పడువారి కివి యెట్లుపయోగించును? ప్రతిపల్లెలోని ప్రతిస్త్రీ పురుషుని, యువకుని తీరికకాలములో (Unemployed time) మాత్రమే పని కల్పించుచు, వృద్ధాప్యముచే బలము తగ్గినను పెట్టుబడితో అవసరము లేకుండ, గుమ్మము దాట నక్కర లేకుండ ఆర్థికముగా నొక్క అడుగైనను, ప్రజాసామాన్యము నంతను ఉద్ధరించగల శక్తి దేనిలో కలదు? దీనికి రాటుమేళకాముని ను చూచుట కిది చెప్పవలసియున్నది. భారతదేశములో నూటికి 80 మందివరకు కేవలము వ్యవసాయము మీదనే ఆధారపడియున్నారు. వారి స్త్రీలందరూ గృహపరిశ్రమగా నుండునదియు ముడివస్తువుగా నుండు పాటములో పండు ప్రతిని నూలు, వస్త్రముగా తయారుచేయుటకును వ్యవసాయదారున కుపాంగముగ నుండునదియు రాటుపరిశ్రమ తప్ప వేరొకటికానరాదు. ఈ పరిశ్రమ నుద్ధరించుటకు తోడ్పడుట యన పాశ్చాత్యసంపర్కము. పూర్వమున్న ఆర్థికస్థితిని సాపేక్షించి నూతన ఆర్థిక పరివర్తనమును తెచ్చుటే. దీనితోపాటు అనేక పరిశ్రమలుకూడ నుద్ధరింపబడగలవు. మనకు రెండు అవసరములు వాటిన్నవి. తెలివితేటలు, విద్య శిక్షణ కలవారందరును ఉద్యోగములలో ప్రవేశించుచున్నారు. వీరిసంఖ్య ప్రతిఏట వేలకొలదిగ పెరుగుచునేయున్నది. వీరి పాటు (labour) నిర్మాణమునకు తోడ్పడుటలేదు. వ్యవసాయదారుడు కుమ్మరి కమ్మరి నేయువాడు మొదలగు కర్మకారు లందరును మన ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నట్లు వీరు తోడ్పడుటలేదు. పైవారందరును ముడి వస్తువులను(Finished products) తయారై ఉపయోగార్హమైన వస్తువులనుగ చేయుచున్నారు. విద్యాధికులలో ఇదంతమాత్రము కానరాదు. వారికష్టపరిశ్రమగా నచ్చు విశ్వర్యములను వీరనుభవించుచున్నారు. వీరును దేశమునకు న్యాయపరిపాలన పోషితురక్షణ, విద్య నొసగుట మొదలగు పనులు చేయుటచే నేనచేయుచునే యున్నారు. అను నొక వాదము కలదుగాని శరీరమంతయు కడుపేయెనను, ఆ కడుపు తిరిగి ఇతరావయవములను పోషించక పోయిననులాభమే? శరీరమే శుష్కించినపుడు ఇక లాభమేమి? దేశముకు కల్యాణము కలుగజేయు (Productive labour) పాటు అవసరము. అది ఇప్పుడు మనదేశములో తగ్గిపోయినది. ఇందుచేతనే ఆర్థికవివాలా ఏర్పడినది. పెట్టెలో జాగ్రత్త పెట్టిన విల్లుచేస నస్త్రములను చిమ్మెట్లులు తెగకొరుకుటకూడ పాటుగా (As labour) తేర్చవచ్చునా? ప్రస్తుత విద్యావిధానమువలన మనకు అలవడిన పాటు ఇదియే. దానిలోనున్నలోపముచే(Non productive Labour) నిర్భాముకు వినియోగించనిపాటుమాత్రము తయారగుచున్నది. పారిశ్రామిక విద్యచాలవరకు అభివృద్ధి కావలెను. మానవజీవితము సాగుచుకాకుండగను, ఆర్థికసమస్యయొక్కాత్మిక, ఆధ్యాత్మిక సమస్యలకూడ గొప్పబడ వలెనను గృహపరిశ్రమలే ప్రాణదాయకముకాగలవు. తీటివల్ల నీతి చెడిపోవుట కాశము కాదవు. సహాయక కృషి సాగుకలలో గాని, పనిపాస్యములను దాచుచుండ ముందుములలో తలచుటచే

భా. శాసనసభ్యులు - రాజీనామా

వి. ఎస్. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి అభిప్రాయము
గౌ. వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు "సర్వము ఆఫ్ ఇండియా పత్రికలో నిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-
ప్రభుత్వమువారు అనుక్కున్న పని తేసిరి. మన అసమర్థ తజావీ పనులొంప ముందుచున్నారు. ఎసంబ్లిలోనున్న ప్రజా ప్రతినిధులు స్వరాజ్యయులు గూడ తమసత్తువను వెల్లడిచేసి, ప్రజలు తమపక్షమున్నారని దుజావతేయ చలించిరి. నైస్రాయి గారు స్టేటుకాన్సిలు ముగించునపుడు ప్రభుత్వమువారి తరపున సభవారి కృతజ్ఞత వెల్లడి పనుజనముగానే యున్నది. కాని యాదీక్షితులు పలుకులు పరిస్థితులను మరలించును మొనరెను. అట్టి యాధికారముగల యితరసభలవలెనే స్టేటుకాన్సిలుసభ గూడ కొన్నివిషయములలో మంచిను, కొన్నిటిలో చెడ్డను ప్రవర్తించెను. ఎప్పుడు ఎసంబ్లికి ప్రతిహతముగ ప్రవర్తించినను, వాతీయతకు ప్రతిహతముగనుండు ప్రభుత్వ ప్రేరేపకాల చేత తేనను నింద తప్పదు. రెండవసభను యెత్తెయింపలేనది ఉద్భవమునకు నే నంగీకరింపజాలను. ప్రభుత్వమువారును, స్టేటుకాన్సిలు వారును ప్రజాభిప్రాయమును గోల్పోవుట కొకరి కొకరు సహాయపడుచున్నారు. ఎసంబ్లిసభ్యులే ప్రజలయొక్క నిజమున ప్రతినిధులని వెల్లడిచేయ కొచ్చెనాడముట సహజమే. కాని అట్లుగజావుతేయ టవసరకా? ఎవరికి సంజేహముగలదు? వాచనకొర తన తనను స్టేటుకాన్సిలు తీర్మానములకుకొంత విలువయొసంగినను యాసభయొక్క తీర్మానములు ప్రజాభిప్రాయములను వెల్లడిచేయనని యనజాలరు. ఎవరికిని సంజేహములేతన పుడు, వారిసంజేహముల తొలగించ నవసరముండదు. అట్టియెడ యెల్లగకు తెలిసిన సభ్యులునే ప్రకటించుటకు వేరొకజనరలయొన్నిక జరుపునంత ప్రయోగ మనవసరము. కాని యాయెన్నికల గోరువారికి వేరొక తలంపుండవచ్చును. ప్రజలకు విన్నవించు కొనినపుడు యికముందు 'సాంక్షనులకు' వారి అనుజ్ఞయొందు నట్లుగా కోరవచ్చునని యనుకులు తలంచెదరు. కొందరు నాయకులు, నేనుగ ప్రవటివారు అప్పుడే వారి కనుకూలముగ అభి అభిప్రాయము వెల్లడిచేయుటచే స్వరాజ్యపక్షమునందలి బుద్ధి మంతులగు పెద్దవారు వారింపగలరని నమ్మజాలము. కావున యిప్పుడు తిరిగి యెన్నికలు జరిగినచో, నూతనసభవారు చిట్టచివర యత్నము సాధించుటకు తొందరపడుదురు. పన్నులు మెట్టిచేయుట, శాసనోల్లంఘనము జరుగుట కనకాశముండును. స్వతంత్రులు రాజీనామాచేయుచున్న సంజేహించుచున్నట్లున్నారు. వీరు నమనంతరపు యెన్నికలో నిజాయగాంచ వలెనన్ని సాంక్షనుల విధానమున కంగీకరించినట్లు చెలపవలెను. అనగా స్వరాజ్యయులకే అన్ని అవకాశము లుండునుగాని వీరి కుండ వన్నమాట. 1926సం॥ డిసెంబరులోపున పరిస్థితులు మారి పోగలవాయని యడుగవచ్చును. అప్పుడుమాత్రము యాచిక్కులుండనా? ప్రభుత్వమువారు యా కొద్దికాలములో బుద్ధి తెచ్చి కొందురని యెవ్వరను. అయినను విశేషముగ యేర్పాటు నిశ్చయించు లోపున, దేశము శాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగ లేదని ఒక సంఘమువారు యా మధ్య తెలిపిన విషయమును గాంధీ గా కీమధ్య అట్లే చెప్పిన పలుకులను మరచిపోజాలము. అల్ప విషయము కొరకు అట్టి నిశ్చితాభిప్రాయమును కాదన జాలము. ప్రజల ఎన్నికలు జరిపెడి శ్రమకు తగియున్నారా యను విషయము తొందరగ నిశ్చయించ జాలము. సత్యాగ్రహము శాంతిపరిస్థితు లుండవలెను. శాసనోల్లంఘనము, పన్నులు మెట్టిచేయుట యీ రెండుపనులు యిప్పుడు ప్రారంభించినను, వచ్చేయెడు ప్రారంభించినను గూడ యెట్టిలా భయలేదు? వేరే మనేకకష్టములలోననునని నేను దృఢముగ చెప్పగలను. మితవాచపక్షమువారే గాక యితరులు చాల మందిగూడ యిట్టి అభిప్రాయము గల్గియేయున్నారు. పండిత మోతీలాల్ నగరి సవరణకు వివిధార్థములు వెల్లడిచాముమొదలు గారు యెవరినై యత్నము, సంస్కరణల విషయమై ఉద్యోగేతర సభ్యులందరు యేకాభిప్రాయము కలిగియున్నందున రంకుశేప్రభుత్వమువారి కెంత అయిష్టతగలదో తెల్పుచున్నది. ఈ విషయములయందు తిరిగి యెన్నికలు జరిగిన చెడిపోవును. ఇంక నెవ్వరికీ యుక్కట్లులు సంభవించును.

బొంబాయియం త్రముల దుస్థితి
పనివాదమునకు స్వగ్రామములకు బోవుచున్నారని
బొంబాయి సెప్టెంబరు 28:- బొంబాయి యంత్రముల దుస్థితి యింత నటులే యున్నది. పుమా రన్ని యంత్రములు మరీక నడుచుచు. నూటికి ఎనుబదిమంది పనివాదంతోను స్వగ్రామములకు బోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

పాశ్చాత్య భౌతిక కాంక్ష

రవీంద్ర కవీంద్రుని నాటకము
మాంచెస్టరు గార్డియను విమర్శనము
డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరు వ్రాసిన రెడ్ ఓలియం డబ్బు అను నాటక సందర్భమున మాంచెస్టరు గార్డియను యీ క్రిందివిధముగ విమర్శించుచున్నది.-
డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరు తాను వ్రాసిన రెడ్ ఓలియం డబ్బు అను కవితా సామగ్రి గల నాటక మెట్లు సత్కరింపబడెనే మాత్రం లేకును వ్రాసిరి. అందు వారు పాశ్చాత్య ప్రపంచముయొక్క భౌతిక కాంక్షను గూర్చి శీఘ్రముగ ఖండించిరి. డాక్టరు టాగూరు దృష్టికి గాన్పించినటుల భారతీయునకు విరోధియునితోగాని, ఆమెరికా దేశీయునితోగాని సన్నిహిత సంబంధములేదు. అట్టి సంబంధముండుటచేతనే జీవితము సమరసముగ నుండి నూనవజాతియెడ నుదారస్వభావ మేర్పడ గలదు. అది లేకపోగానే ఒక ప్రతీకారభారముపై బడును. దానికి తోడు శాస్త్రము మరలత బలము నిచ్చును. ఈ కష్టము నొక్క ప్రాచ్యదేశమే యనుభవించుట లేదు. ఈనూత్న భారతీయ ప్రతీకారమునకు నుండుటనుగూర్చి విజ్ఞులగు విరోధియులు సంప్రీతులై యుండిరిని డాక్టరు టాగూరు తలంచునెడల న్యాయ దృష్టితో లేరనియే తెప్పవలయును. మనము సృష్టించినటువంటి న్ని మనము ఆప లేనటువంటిన్ని కత్తి మాలతరంగములపై నీ నూత్నతనడకు మానవుడు కొట్టుకొని పోవుచుండునని విరోధి య ఆమెరికా సారస్వత గ్రంథములు మారుమోనుచున్నవి. అంటిగానీ క్రియానుల నాట నుండియును రాజాకును ప్రజలకును తగాదా యుండనే యుండెను. ఇప్పుడు యీ జనము వందలు లక్షలకొలది యగుసరికి యీ సంరంభ మెక్కువైనది. ఈ లక్షలకొలది మందిని పాలించునాతడు నిరంకుశుడైనను లేకప్రజానియుక్తుడైనను తప్పక పూజ్యదేశ్యుగను. భారత కార్యాలయము భారతదేశమునకు దూరముగనుండి యేమియు పనిచేయునట్లు గాన్పించినయెడల ఇంగ్లీషువోటరుకు డానింగ్స్ట్రీటుగూడ అట్టేగాన్పించును. మాకును ప్రాచ్యదేశమునకును మధ్య నెన్నెన్నియో సముద్రము లడ్డముగలవు. అందువలన నేమియుచేయ మన ఆకక్షభావ మెక్కువగాగలదు. కాని యీ భారమనునది ప్రాచీన ప్రతీచీ దేశములకు రెంటికిని ఒక్కటియే. ఈభారమునం దందరకును సమానభాగమే గలదు. మనభృగు సకుపుగాకుండ మన మందరమును జూడవలసియేయున్నది. కామ నువెల్లునుగూర్చి ఆలోచించువారు మందరమును యామహాభారమును యేమిపెట్టి కట్టివేయుదమా యనియే చూచుచున్నాము. మన మావిషయమున ఆలోచనజేసి తదనుకూలముగ ప్రజాని రాష్ట్రాని సంస్థలు పనిచేయునటుల చేసిన జాలును. అందరకును సదాభివమేర్పడునటుల విధేయమేమియు లేకుండ విశ్వాసము, ఉద్యోగము, సంఘాదర్శముగలవారందర నేకముజేసి పనిచేసినయెడల సాధింపవచ్చును. రాక్షసులు దిరుగు ప్రపంచములోనైనను మనము మనతోటివారల సాదార్యముతో జూచిన నది వెరవేరగలదు. పాశ్చాత్యదేశము ప్రాచ్యదేశమును తన మోచేతి క్రింద నుంచుకొనుచుండునని డాక్టరు టాగూరు చెప్పి అంతమును మేమెప్పుకొందుము. కాని మేమే ఆభారమును మోయ జాలకున్నాము. దానితో సంక్షేమము యుండలేదు. మానవాభివృద్ధిబలములేదే హింసించబడుచున్నటుల ఆయన నాటకము వ్రాసెను. ప్రస్తుతము విరోధిఖండమునందు జరుగుచున్న నాటకమును జూచినయెడల తమకు తోడ్పెన్నియో దేశములు గలవని తెలియగలదు. గతకాలమునం దెన్నియో బలములు విచ్చల విడిగ బయలుదేరగా యిప్పుడు వానిని కట్టివేయవలసి వచ్చినది. పాశ్చాత్యదేశమునందుకన్న ప్రాచ్యదేశమునందు ప్రజలెక్కుడు పరాధీనతయం దున్నారు. కాని మాస్థితిగతుల నెక్కువగ తెలిసికొన గల్గుచున్నారు. ఇట్లు నిరుత్సాహ పడుచున్న భౌతిక డాక్టరు టాగూరు మాత్రమేగాదు. అమానుష కత్తి బలముగల యీ అదనితో మానవునకు కొంతసేపి నేర్పవలసినది కొరునది వారొక్కరేగాదు.

నవరణ
గుడివాడ నూర్యనారాయణ, గుడివాడ బసవయ్యగార్ల ప్లేతో ది 22-9-1925 తేది మా దైనికపత్రికయందు రి పేబి లోని "ప్రకటన" లో గుడివాడ నుబ్బారాయణగారు వ్యాధిగ్రస్తులై సుమారు "రి మానము"నుంచి మరీశిమితము లేకున్నారు అని పారభాష్యున ముద్రించిన దానిని "రి మానము"ని మా పత్రికా పాతకముహాళికయు సకరించి ఛదువుకొన బ్రాభిలు.

హెడ్డాజు పరిస్థితులు

లక్ష్మీయం దఖలభారతమహమ్మదీయసభ
లక్ష్మీ, సెప్టెంబరు 28:- హెడ్డాజు విషయము యి సంప్రతింతుటకు మహమ్మదీయ మహాసభ 27వ తేదిని లక్ష్మీలో రిఫాహి-అమ్ భవనముందు సభ గూడెను. సభకు చాలమంది యన్ని ప్రాంతములనుండి, ముల్తాలు, మాలానాలు, బాకికులు యావన్నుండి చేరిరి. డెలూచిస్టానము, సింధు, బాంబాయి, మధ్య, వంగ, పంఝ క్రాష్ట్రముల నుండియు, తదితర స్థలములనుండియు ప్రతినిధు లనేకులు వచ్చిరి.
సభింపురము రాజాగారు న్యాయోపన్యాసమున న్యాయముగను, నిమ్నపాతలబద్ధిలోను హెడ్డాజు విషయము విమర్శించుట కీసభ గూడెననిరి. విలినసాదు పక్షావలంబులగు కొందలు మహమ్మదీయుల కీసభచేయుట యిష్టములేదు. ఇంతవఱకు భారతదేశమున నై విలినసాదు పక్షము వ్యవహారములు మాత్రమే ప్రచార మందుచున్నవి. హెడ్డాజును మహమ్మదీయేతరుల హస్తములనుండి రక్షించుటకే యైవిలినసాదు తన పని సాగించుచున్నాడని విప్రుల ప్రచారము జరుగుచున్నది. కాని యీనాడు ను నై విలినసాదు వ్యవహారములను బట్టి యతని దృష్టిలో కొన్ని మహమ్మదీయకాఖలు కూడ మహమ్మదీయేతరులలో గలనీ పోయిరి. భారతదేశమున దరిని పాక్షికులు రూటరువార్తల బద్ధములగ యు, సాదుగారు చేయునట్లు న్యాయమనియు చాటుటకు చెనుదీయుటలేదు. ఇదంతయు నాంగ్లేయ రాజనీతిజ్ఞుల మాయయని మనకు బోధనేయుదురు. కాని భిలాఫతు సంఘమువారిచే బంపబడిన తీర్థయాత్రకులే యా వార్తలను ప్రతిఘటిం చిరి. వారు పక్షముల వలంబింపవలసిన బనిలేదు. ఆంగ్ల రాజనీతిజ్ఞుల మాయతో నంతకంటె బనిలేదు. కాని వారు సంపూర్ణముగ బయల్పడిరి. కాని యై విలినసాదు మిత్రు లతనిని, నిండింపరాని ధీరుడని చెబుచుదురు. వారి బుద్ధికి పెరిపు హుస్సేను టర్కీకి విరోధముగ నాంగ్లేయులకు సహాయముచేసెను గాన మతద్రోహి యని దోచెను. నిజముగా హుస్సేను కట్టిద్రోహముగట్టుచో, నై విలినసాదు మాత్రమేమిజేసెను? విలినసాదు, వాని యనుచరులు కలీఫాను ప్రతిఘటించిరే. విలినగారికి గూడ నాంగ్లేయులతో సంధి గలదే, పెరిపుహుస్సేనుగారు బనిహుస్సేనుగారి వంశీయుడు, మహమ్మదువారి వంశీయుడు. కావున వారికి మన పవిత్రస్థలములపై సధికారముగలదు. ఏకొద్దికాలమా దక్క మిగిలినకాలమంతయు మహమ్మదు ప్రవక్తగారి వంశీయులు మన పవిత్రస్థలములను పరిపాలించిరి. కావున హుస్సేనుకే వాటిపై సధికారము వహించుటకెక్కువయధికారము కలదు. మన కెవరియందు పక్షపాతము లేదు. కావలసిన దేమన పవిత్రస్థలములు సంపూర్ణాభ్యుదయావస్థయందుండి, వాటి చెక్కుచెదరింపకూడదు. మహమ్మదీయ ప్రపంచాభ్యుదయ విషయమున సంకుచితమగు వర్తముల విషయము రానేకూడతని చెబుచు మాలానా హజరత్ మొహానీ గారి నధ్యక్షత వహింపగోరిరి.
పిమ్మట హజరత్ మొహానీగారు రధ్యక్షత వహించి యెట్టి సందర్భములందు హెడ్డాజునై విలినసాదుపాలనమం దుండుట కిష్టము భారతీయులు చూపగూడదనిరి. ప్రపంచ మహమ్మదీయులసభ చేసి వారినిశీతాధికారముక్రింద నుండుట కార్యానుకూలము కాదు. ఆ స ర ణ సాధ్యము కాదు. అట్టిది బూటకమై యైవిలినసాదు అధికారమును బలపరచు పద్ధతిగ నేయుండును. విలినసాదు, అమీరు ఆలీ యిరువురు కూడ నాంగ్లేయుల పలుకుబడియందు దగుల్కొని యున్నారు. వారిరువురు కూడ నాంగ్లేయుల ధనసహాయమునందుట, టర్కీ కలీఫాల నెదుర్కుటయందు సమానశ్రేణులే. ప్రస్తుతావస్థయందై విలినసాదే యాంగ్లేయులవలన సహాయము నందుచుండెనని నాధిభిప్రాయము. నిజముగా నై భికుసా దరీమిత్రులు చెప్పు సంతటి పాత్రికబుద్ధిగలవాడే ఇగునో మక్కామదీనాలపై యాద్యమునాసి యమీరాల్లియన్ను తెడ్డానైననే చండువెడల వలసియున్నది. హెడ్డాజుప్రజలు తమదేశమును దామేపాలించుకొనునటులు వదలవలెను. వారికే స్వాతంత్ర్యపరిపాలన ముండవలయును. నాయభిప్రాయమందు హెడ్డాజులో వారిజాతీయప్రభుత్వమే యుండవలెనని హజరత్ మొహానీ గారధ్యక్షోపన్యాసమున నుడివిరి.
అధ్యక్షకోపన్యాసముతో నిన్న సభముగి సెను. నేటి యుదయము ముఖల కూడెను. శ్రీరాష్ట్రములు చరింపవలదును. (ఆ. ప్రె.)

బ్రిటిషు సింహము

కాలిఫోర్నియానుండి వచ్చిన లేఖ

"ఇందులో నొక అమృతకాగితమును పంపితిని. దానిని ముందుగా మీరు చదువగోరవలెను."

"కన్నడీ అనునతడు అడవిలో నున్న తన కుటీరమున కూర్చుండి యాండ్లను, అతని మనుమరాలు నాలుగేండ్ల యీడు గల పిల్ల యింటికొకటి వాడుకొనుచున్నది. ఆత డెందుకో రల యెత్తిచూడగా ఒక కొండసింహము పొంచిపొంచి ఆపిల్లపైనురు కుటకు సిద్ధముగానుండెను. కన్నడీ దైర్యమును చిక్కబట్టి ప్ర క్కనున్న కుపాకిని చివాటున తీసి కిటికీలోనుండి సింహముపై కాల్చెను. గుండు సింహముగుండె చీల్చుకొని పోయినది. సింహ ము చచ్చి పడిపోయినది."

అని యాఅమృతకాగితమునం దున్నది. దీనిని చదివి మీ ఆభిప్రాయమును తెలుపుడు.

(1) కన్నడీ అటుల సింహమును చంపుట ధర్మమేనా? దౌర్జన్యముకానా అది? (2) అతడు దౌర్జన్యము నవలంబించి సిం హమును చంపవలెనా లేక అహింసాపద్ధతి నవలంబించి సింహ ము మనుమరాలిని నమలుచుండ గ్రుడ్లు విడుదలచేయకొని చూచు చుండవలెనా? (3) మృగరాజా! నా మనుమరాలిని రక్షింపుమని ప్రార్థింపవలెనా? (4) బ్రిటిషుసింహము భారతదేశమునందలి ప్రజ లలో లక్షలకొలదిగా భక్షించుచుండ మీ రాసింహముయొక్క ఆత్మకు కనికరము కలిగించుటకు ప్రార్థించుచు కూర్చుందురా?"

ఈలేఖలోని ప్రశ్నలలో మొదటి ప్రశ్నకు కన్నడీ సింహమును చంపుటయే న్యాయమని నేను చెప్పెదను. తక్కిన ప్రశ్నలకును విశేషానికి అహింసాపద్ధత్యమును అనుష్ఠానమును గ్రా హ్యము కాలేదని స్పష్టముగచెప్పి అహింస ఆత్మతనము పౌద యమునకును సంబంధించినది గాని భీక్షిని విజ్ఞానమునకును సంబంధించినది కాదు. అహింసకు నిర్భయత్వము ముఖ్యలక్ష ణము. తనయందు ఆత్మ ఎటులనున్నదో సింహమునందుగూడ నటులే యున్నదని కన్నడీకి గట్టిసమ్మత ముండినయెడలను సింహముపట్ల అతనికి లేకమైన భయము లేకుండనుండిన యెడలను అతడు కుపాకికొరకు పరుగెత్తుటకు బదులు వెంటనే సింహము కడక వరుగై రెండుచేతులతోను దాని మెడను కాగిలించుకొని సంపూర్ణ విశ్వాసముతో దానిని అనునయించినచో దానిని నాడు చేయగలిగి యే యుండును. ఈ పాకిని అందుకొని దట్టించి సరిగా గురిచూచి కా ల్చువరకును సింహము పిల్లను చంపకుండుట అద్భుతమేగాని లే నిచో పిల్లను చంపుటకు చాల వ్యవధానము కలదు. కావున ఆ త్వవిధునకు అహింసయే ఉత్తమసాధనమగునని ప్రపంచము న అహింసాపద్ధత్యం నం దుండిదృఢ విశ్వాసము గలవారు మి క్కిలి తక్కువగా నున్నారు. గాని సాధారణముగ సింహ శార్దూలాదులను సంవారించుటయే మానవ ధర్మముగా నేర్పడినది. కాని అహింసా ధర్మముయొక్క ప్రవృత్త్యును కిందులన నె ట్టికొరం త యు ను కలగదు. సాధు పుం గ పు లు మహాత్ములు ల లో ని రా యు ధు లై యుండురు. నా రేజుతువుకును హానిచేయరు. ఎట్టి అడవివృగములునుగూడ వారికి హానిచేయవు. ఈ విషయము భారతీయులకు ఎంతమాత్ర మును వింతసంగతి గాను. భాష్యాత్మదేశభక్తిలలో గూడ నిట్టి నిదర్శనము లెన్నియోకలవు. కన్నడీ తనమనుమరాలిని కాపా డుట కా సింహమును చంపకుండు నిర్వీర్యుడైయుండినచో అది పట్టివీరికితనమే యగునుగాని అహింసాధర్మము కాజాలదు. కడ పటి ప్రశ్నను బట్టి విశేషానికి ప్రస్తుత కాలచరిత్రా జ్ఞానమేమి యను లేదని స్పష్టముగచెప్పి. నేను ప్రారంభించిన ఉద్యమ మున బ్రిటిషుసింహమును ప్రార్థించు పద్ధతియేలేదు. భారతీయత తనఆత్మను దర్శింపవలెనను ప్ర ధనయే నాఉద్యమమునకు మూల ము. అనగా ఆత్మకక్షిని వృద్ధిపొందించుటయే. ఆత్మకక్షి పరి పూర్ణముగా లభించినపుడు భారతదేశము ఆంగ్లదేశమునకుసమాన మగు వ్యక్తియేయగును గాన నపుడు భారతదేశము చిన్నగాని పిలిలో నుండి ధనికునిపిలిలో నున్న ఆంగ్లదేశమును దేహీఅని యాచించుటకును భిముబునిపిలిలో నున్న ఆంగ్లదేశము మాటు గుట్టవానిపిలిలోనున్న భారతదేశమునుసేవముగాచూచికాలెన్ను టకును అవకాశము లేదు. ఆత్మబలప్రపూర్ణ మగు భారతదేశము అడుగుబడు తడవుగా ఆంగ్లదేశము అటుల జయవలసియేయుం డును. ఆత్మకక్షి వృద్ధిపొందులోగా అంతిమమును బ్రిటిషుసింహ ము భారతపుత్రులను భక్షించుచునే యుండును. అది ఎటులను తప్పదు. భారతదేశము కన్నడీవలె బ్రిటిషు సింహముపై సురక షోయినను యీవివాదము తప్పదు. ఎలవనగా కన్నడీకి కుపాకి యున్నది. దానిని కాల్యరీతి అతనికి తెలిసియున్నది. భారత దేశమున కట్టి సాధనమును లేదు. దాని నుపయోగించు పద్ధతి

యను తెలియదు. అట్టిచో దేశము బ్రిటిషు సింహముపైని తల తడవోయినచో నది దేశము నవలంబి చీల్చివేయును. నా పద్ధతి ప్రకారము బ్రిటిషు సింహముయొక్క స్వభావమును మార్చుటకు ప్రయత్నింప వలెనే గాని దానిని తలపడనే కూడదు. కన్నడీ పద్ధతినే భారతీయులుగూడ అవలంబింపదలచినచో బ్రిటిషు సింహమునందిపుడు కలగుణములలో నేని గర్వ యములని మనము తలచుచున్నామో వానినే భారతీయులు గూడ నవలంబించవలసి వచ్చును. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము కలుగుటకు రెండు సాధనములు మాత్రమే కలవు. ఒకటి అహింసా సాధనము. రెండవది పాశ్చాత్యపద్ధతియగు దౌర్జన్య సాధనము" (మో. క. గాంధీ-ఎం.గు యిండియా. 24-9-25)

మతకలహములు

జాతీయ పంచాయితీ సంఘము

మతకలహములను పరిష్కరించుటకు నిడుడు ఢిల్లీనగర మున జాతీయ పంచాయితీసంఘము నేర్పరచి దానికి పేరుకు నేనే అధ్యక్షుడను. ఇటీవల ఢిల్లీ, పానిపట్టు, అలహాబాదు నగరములలో జరిగిన కొట్లాటల విషయమై పరిష్కారముచేయ వలెనని చాలమంది నాకు తంతిపాత్రలను లేఖలను పంపించిరి. ఈరెండుమతములవారిపైననుగూడ నా కిప్పు డెట్టి పలుకుబడి యును లేదని నేను స్పష్టముగా వారికి వివరించుచున్నాను. పంచాయితీ సంఘమునకు పలుకుబడి యుండవలెను. సంఘము వారి తీర్పు ప్రకారము ప్రజలు నడుచుకొనవలెను. లేనిచో సంఘ మేమియును చేయజాలదు. ఢిల్లీలో పథ జరిగిన పిమ్మట దేశమున చాల మార్పులు కలిగినవి. ఇప్పుడు రెండు మతముల వారును పోరునకు బాగా ఆయత్నమై యున్నారు. మొదట ఖడ్గబలమును ముష్టిబలమును ప్రయోగించి చూచినగాని వారు పంచాయితీ పద్ధతికి సమ్మతించరు. పశుబలము బడలు పడిన పిమ్మట నీతిబలమునకు నీరాజనము లిచ్చెదరు. నా కక్షిపరిమి తిని నేనుబాగుగా నెరుగుదును గాన ప్రస్తుతము నేను కల్పించు కొనకుండుటయే ఉత్తమము. (మో. క. గాంధీ-ఎం.గు యిండి యా. 24-9-25)

గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

అక్టోబరు 5 వ తేదీని నీతానగరములో జరుగును గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క సాధారణ సమావేశము నీతానగరం గాతమీ సత్యాగ్రహశ్రమములో 5-10-25 తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమగునగాన సభ్యులెల్లరు తప్పక రాప్రాధికము. పాట్నాలో జరిగినతీర్మా నములప్రకారము సభ్యులెల్లరు సెప్టెంబరు నెలాఖరువరకు మాటు చందాను చెల్లించవలెను. ఈవిషయమును సభ్యులు గమనింప ప్రార్థింతులు.

కార్యక్రమము

- (1) బంపరులో ఆక్టోబరు నెలలో జరుగు ఆంధ్రముహా సభలకు అన్యక్షుల నెన్నుకొనట.
- (2) రాష్ట్రసభకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనట.
- (3) పాట్నా తీర్మానములు.
- (4) జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘపురస్కరాలు.
- (5) కార్యదర్శి ఉండు శతదినవిషయములు.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య, నీతానగరం, (కార్యదర్శి.)

డి ఆంధ్ర కార్యకారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఈ కంపెనీయొక్క నిన్ను సాయంకాలము 27-9-25 కార్యసానములో జరిగిన జనరల్ మీటింగులో, గుంటూరు పట్టణమునకు విద్యుచ్ఛక్తి దీపములు వెగయిరాలు సప్లయ్ చేయు టకు తీర్మానించుకొండిరి. ఈ విషయమునకు పురజులెల్లరు వారివారి కక్షికొలది ఎక్కువభాగములను దీసికొని, యీ యాద్యమును నెరవేర్చ బ్రాధింతులు. ఈ యాద్యమునుండి ఇదివరకు భాగములు దీసికొనినవారు ఎక్కువగా చేసిన దీసికొని స్వతః కార్యసాఫల్యమునకై తోడ్పడ ప్రార్థించు చున్నాము.

ఇదివరక కార్యకారముయొక్క పని ప్రారంభముయొ కొన్నిపనులను చేయుచున్న విషయము ఎల్లరుకు తెలిసిన విషయమే. విద్యుచ్ఛక్తిమాలమున కంపెనీకి ఎక్కువలాభము కలుగును. అప్పుడు భాగస్వాములకు ఉత్సాహము కలుగును. కనుక ఆంధ్రులెల్లరు ఈ ఉద్యమమునకు చేయూత నొసంగ బ్రాధింతులు.

ఒకవిలేఖరి

చిత్తూరు జిల్లా కోర్టులో

1901 నం|| O.S నెంబరు 12.

1905 నం|| యెక్సిక్యూషన్ మన్యు నెం. 145.

వాది: సాహుకారు లాడ్ గోవిందదాసు,

కృష్ణదాసువారు (డిక్రిపొందినవారు)

ప్రతివాదులు: కార్వేటి నగరం రాజాగారు,

(డిక్రి బాకీదారు)

నదరు సాహుకారు లాడ్ గోవిందదాసు కృష్ణదాసువారు కార్వేటి నగరం రాజాగారిపై పొందియుండు డిక్రిని ఆనుసరించి నదరు వాదిగారికి చేరవలసిన బాకీ AAO నెం. 383/22 లో హైకోర్టు వారు 29-4-25 తేదీని చేసిన పుత్రత్యమేరకు యేర్పడిన మొత్తం రూ. 40,95,335-9-3 ను, 30-4-25 తేదీ మొదలు కాగల నదరువడ్డినీ, ఖర్చులున్న సహా బాకీకిగాను అడుగున కనిన సొత్తును పూర్తిగా వకేలాటుగాయున్న మరిన్ని 15 లాట్లుగాయున్న యీ కోర్టుపుద్వోగస్తునివల్ల తేది 30-11-25 న యీ కోర్టులో బహిరంగముగా యేలం వేయబడును.

సొత్తు వివరం

మద్రాసునుంచి 60 మైళ్లదూరములో అర కోణం రేణిగుంట మధ్యయుండు కార్వేటి నగరం జమీన్దారిలో చేరిన నారాయణవనం అను తాలూకా, ఇందులో కొండలు, గుట్టలు, అడవులు వగైరాలున్నవి, అరుణనది, కుశస్థలి, స్వర్ణముఖ అను నదులున్నవి, అనేక చెరువులు, ఊటలు, కాలువలు, బుగ్గలు వగైరాలతోచేరి 232 గ్రామా దులు కలిగియుండు తాలూకా. ఇందులో నగిరి, వేపగుంట, పుత్తూరు, తడుకు, పూడి అను యం. ఆడు యస్. యం. రైలువేస్టేషన్లు 5 వున్నవి. నదరు తాలూకా సంవత్సరమునకు నికరాదాయం రూ. 1, 45, 000 లు. బాజారు వెల 29 లక్షలు రూపాయలు. నదరు తాలూకా 15 లాట్లుగాకూడా యేలం వేయబడును. నదరు తాలూకా యావత్తున్న 15 పాయకట్లు కలిగియున్నది. ప్రతివక పాయకట్టును ప్రత్యేక లాటుగా యేలం వేయబడును. ఒక్కొక్కపాయ కట్టులో 7 మొదలు 34 వరకు గ్రామాదులువుం టున్నవి. ప్రతివక పాయకట్టుకున్న కోర్టువారివల్ల నిర్ధారణ కాబడియుండు మతింపు రు. 45,000 మొదలు రు. 3,64,000 వరకు యేర్పడుచున్నవి. వివరములు పూర్తిగా తెలియగల యిస్తియారు కావీని చిత్తూరుజిల్లా కోర్టులోగాని లేక వాదిగారి యొక్క వకీలువార్ల ఆఫీసులోగాని తనిఖిచేసు కొనవచ్చును. ఇంకను వివరములు వాదిగారి వకీళ్లలయిన మద్రాసు మైలాపూరులోవుండు మిస్టర్ పి. సి. సంపత్తులయ్యంగారు బి. పి. బి. యల్. వారినిగాని లేక చిత్తూరులోయుండు మిస్టర్ సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు బి. పి. బి. యల్ వారినిగాని కోరి తెలుసుకొనవచ్చును.

ఆర్. నారాయణఅయ్యర్

డి ప్రి) క్టు జ. డి.

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

రాత్రి యుక్తమాత్రన నేపించిన తెల్లవారి రెండుంకెరములు కాగలవు. వికారము పుట్టములేదు. నేపాము చెల్లడలేదు. అమ్మతాంజనం డిపో, ఘృతరాసు - భౌతిభాయి.

మరణపత్రాలు

శాసనసభాసంఘము

శాసనసభలో వ్యవసాయ సహకార పనులపై దృశ్యాలు సలహాసంఘసభ్యునిగ డా॥ మాధవారెడ్డినే కల్గిపోట జమించారుగానిని నియమించిరి.

మరణముల నివేదిక:- సెప్టెంబరు 26 వ తేదీ లో అంత మయ్యేవారమునందు వెయ్యిమందికి పాలునకు 36.7 చొ॥ మరణించిరి. అంతకు ముందువారము 45.1 చొ॥ మరణించెను. 7 నుండి స్థానికమువచ్చి 6 రు మరణించిరి. 2 రు కల రాచే చనిపోయిరి. ఇతర జ్వరములచే 42 రు మరణించిరి.

స్వరాజ్యపక్షము సభ:- తమిళనాడు స్వరాజ్యపక్షము యాజమాన్యముక్రింద గోఖలేహాలులో శేపుసాయం కాలము 81 (30-9-25) బహిరంగసభ జరుగును. ఎ. రంగ స్వామి అయ్యగారు, వి. రామదాసు పంతులుగారు కేంద్ర శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షముగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. శ్రీ శ్రీనివాసయ్యగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

డా॥ ఆనిబి సెంటుగారి జన్మదినము:- నేడునలువోము రూలు లీనవారు అధ్యక్షురాలగు డా॥ ఆనిబి సెంటుమ్మ 79 వ జన్మదినోత్సవము అక్టోబరు 1 వ తేదీ గురువారము 5-30 గ. గోఖలే హాలులో జరిపెదరు. డి. బి. టి. రంగాచారిగారు, అధ్యక్షత వహించెదరు. గొ॥ వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, డి. బి. ఎల్. ఎ. గోవిందరావువయ్యరు, గొ॥ వి. రామదాసు సి. జనరాజరావు మున్నగువారు ఉపన్యసించెదరు.

ఉచిత సహకారశిక్షణము:- చెన్నరాష్ట్ర సహకారసంఘకార్యదర్శిగా రిట్ల ప్రకటించుచున్నారు:- ఉచిత సహకారోద్యమ శిక్షణ తరగతి (అవ్యాప్త కోర్సు) గురువారము 1 వ తేదీ 5-30 గ. కెలెలు హాలునందు ట్రైనింగ్ కేసులో తెరవబడును. గొ॥ శివజ్ఞానంపిల్లే, అభివృద్ధికాళి మంత్రిగారు ప్రారంభోపన్యాస మొనంగెదరు.

ధర్మాదాయమున బోధువిచారణ

సెల్లూరు జిల్లాలో బ్రహ్మదేవమునందు శ్రీ కైలాస నాథస్వామి దేవాలయము పరిపాలన విషయమున అర్చకుడు ధర్మకర్తయగు శ్రీ త్రైపల్లియానాదయ్య ఆశ్రద్ధిశేయుచున్నాడని యు, యు విషయమున పరిష్కారము చేయవలెననియు, ఇందుల చిన్ననుబ్బారెడ్డి ధర్మాదాయములబోధువారికి ఆశ్రద్ధిపెట్టుకొనెను. దేవాలయమునకు 70 ఎకరముల పొలముగలదు. ఎనాదయ్య అనుభవించు చున్నాడేగాని వెక్కలనుంచుటలేదని ఫిర్యాదు. బోధుకవిషయము లగు రావు స్థూల్యరావు బూర్దూరుగారు, ఎం చెంగయ్యగారు నిన్నును. విచారించి, కొందరు. సాక్షులను పరీక్షించిరి. బోధువారు అర్చకత్వమునకు 10 ఎకరములు విడచిపెట్టి, మిగిలినదంతయు దేవాలయ పరిపాలన విషయమున వినియోగించుటకు ట్రస్టీల నియమించుటకు నిశ్చయించిరి. ఇందుకు వాది ప్రతివాదిగూడ సంగీకరించిరి. వాదితరపున కన్నూరి శేషగిరిరావు ఎం. ఏ. వి. ఎల్. గారు వారించిరి.

“శృంగారము”

శృంగారరసప్రధానము లగు పద్యములను కొన్నింటిని సేకరించి, జి. యస్. శాస్త్రి అందు కంపెనీవారు ప్రచురించిన “శృంగారము” అను గ్రంథమును వందనములతో నందుకొంటిమి. ఇందు ఆధునిక కవివర్యులగు వడ్డాది సుబ్బారాయుడు, వేంకట పార్వతీశ్వరులు, రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావు, ఉమర్ అలీషా, మాచి నరసింహము, శేషాద్రిశర్మ, సాంఖ్యాయనశర్మ గార్లు మున్నగు ప్రసిద్ధులు రచించిన రసవంతములగు పద్యములు కలవు. బసవరాజు ఆపూరావుగారు మున్నగు వ్యావహారిక భాషాకవులచే రచింపబడిన ముచ్చటయగు భావగీతములు కొన్ని గలవు. ప్రాచీనకవిత్వకారుల రచించిన, శృంగారపద్యములు పొందుపరుపబడినవి. శృంగారరసజ్ఞుల కీసార్థ మాన్యవ కరముగ నుండునని నమ్మెదము. అచ్చుకూర్పు ముచ్చటగ నున్నది. డెల 1-4-0 లు మాత్రమే. కలయేవారు జి. యస్. శాస్త్రి అందు కంపెనీ, తపాలాపెట్టె నెం 110, మద్రాసు 69 (వాసిని, బడయగలరు.

శ్రీవైష్ణవగ్రంథ మద్రపాక సభ:- ఈసభ 25 వ

వార్షికోత్సవము 81, వెంకటాచలముదలి వీధియందు అక్టోబరు 9 వ తేదీన జరుగును.

బందరు యువజనసంఘము:- ఈసంఘము 18 వ వార్షికోత్సవము అక్టోబరు 9 వ తేదీన గాక 24 వ తేదీన జరుగునని కాగ్యవర్తి ప్రకటించుచున్నాడు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము బిల్లు:- ఈబిల్లునుగూర్చిన ఉపసంఘమువారు నిన్న శాసనసభలో సమావేశమైరి. 80 మంది సభ్యులు హాజరయిరి. గొ॥ షర్. ఏ. సి. పాత్రోగారు అధ్యక్షత వహించిరి. విషయములు ప్రతికలకు జెబుప విలులేదు.

దొంగలు పట్టువడుట:- బార్లిటోను సబుఇన్స్పెక్టరు గారు నిన్ను సెరి రు దొంగలను పట్టుకొనిరి. నగరములోను, పెరంబూరులో పోయిన సస్తువులు చాల వారివద్ద దొరకినవి. ఒకని జూచి, అనుమానము గలిగి పరీక్షించి, వెంటనుండి కామమండగా ఇతరులుగూడ పట్టుపడిరి. వీరు దొంగిలించిన వస్తువులన్నియు తాకట్టు పెట్టుచున్నారు. పోలీసువారు విచారణజేయుచున్నారు.

రాకపోకలు:- టి. ప్రకాశంగారు పొట్నూరుండి తిరిగి వచ్చుచు బరంపురం విశాఖపట్నము మున్నగు స్థలములలో దిగి నేడు చెన్నపురికివచ్చిరి.

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు ఆర్మిచేజిగారు, ఎం. సి. టి. ముత్తయ్యచెట్టిగారు ఆర్. హెచ్. కోర్ట్స్ గారు నేడు వచ్చిరి.

వి. సి. స్కాటు, ది. ఇం. రైల్వే ఏజెంటుగారు కలకత్తాకు, వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు పోల్సుగారు కోయంబత్తూరునకు నిన్నరాత్రి పోయిరి.

ఎన్నిక తగవులు:- ఎగూరు పోలీసు కోర్టులో నేడు చెంగల్యరాయనాయుడు(కీల్వకు ఓటరు)ఇ.ఎల్. అయ్యరు, వి. ఎల్. మప్పరావు, నరసింహయ్యరు, మరీ ఆరుగురపై తెచ్చిన కేసు ప్రారంభవిచారణ జరిగెను. ముద్దాయిలు కొందరు ఓటరులను మోటారులో గొంపోయి ఒక గృహమునందు ఎన్నిక దినమున నిర్బంధించి యుంచినయి, ఇ. ఎల్. అయ్యరుగారికి మాత్రమే ఓట్టియ్యమని బలవంతబెట్టినయి ఫిర్యాదు జేసెను. ఫిర్యాదిని విచారింపగా బలవంత బెట్టిన నేరము వదలకొనెను. ఫిర్యాదితరపున తజికాచలం చెట్టిగారును, ముదాయిల తరపున కె. యా. హమరావుగారును వాదించిరి. ఎన్నిక నిబంధనల ప్రకారము కేసు సకాలమున దాఖలుచేయబడలేదని ముద్దాయి వకలు వాదించెను. వ్యాయమాని అక్టోబరు 7 వ తేదీన తీర్పు తెప్పటకు నిశ్చయించెను.

చెన్నపురి మండల

ఆంధ్ర జాతీయోపసంఘము

ఈమండల సంఘము పక్షమున కామ్యూరు దేశీయమహాసభకు ప్రతినిధులగు వెళ్లదలవినవారు అక్టోబరు నెల 6 వ తేదీ లోగ ప్రతినిధి ప్రవేశమును మూడు రూపాయలున్ను, సెప్టెంబరు నెలఖర్చువరకు నూలుచందాయను మండల సంఘ కార్యదర్శికి పంపవలెను. పై ప్రకటనయందు మాచింపబడిన సమాజాప్రకారము అన్నివిషయములు తెలుపు దరఖాస్తుగూడ పంపవలెను.

రా॥ వెంకటరంగారావు,

కార్యదర్శి,

మండల జాతీయోపసంఘము, 7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

బొంబాయి మార్కెటు

(నేటి 29 వ తేదీ) ధరలు

ఏప్రిలు-మే-జూన్ 419-0-0, 419-8-0
డిసెంబరు-జనవరి-ఫిబ్రవరి 408-8-0, 404-8-0

“వాతావరణము అనుమాలుగానుండుటచే ధరలు తక్కువవి” అని 28 వ తేదీన వార్తాను కంపెనీవారు న్యాయాంగునుండి తిరివార్త నంపిరి.

((శ్రీ పైను))

ఒక యరి. యల్. సి. కి. శిక్ష

కటకము, సెప్టెంబరు 28:- బహుళు కో-ఆపరేటివు బ్యాంకు కేసులో పండిత గోదావరిమ్మ శి యం. యల్. సి. కి కి నెలలు శిక్ష విధింపబడెను.

(ఆ. ప్రెస్)

రాజా రామమోహనరాయగారి

95 వ స్మృత దినము

రాజా రామమోహనరాయగారి 95 వ వార్షికోత్సవము దక్షిణాదియ బ్రహ్మసమాజ మందిరమున ఆదివారమునాడు జరిగెను. చాలజనము విచ్చేసిరి. కొందరు శ్రీలంకానుండి వచ్చిరి. సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు అధ్యక్షతవహించిరి.

శ్రీమతి పాలు అప్పస్వామి

ప్రథమమున ఉపన్యసించెను. తాను రామమోహనరాయగారిమతమునకు చెందకుండినను ఆయన నమితముగ గౌరవించిరి. ఆయన చాలకాలము క్రిందటనే మరణించినను ఆతనిఆత్మయిప్పటికి జీవించియుండునని ఆమె నమ్మకము. రామగారు సత్యసంధునిగను, నైతికనిగ్రహమునకు పేర్కొనెను. సత్యశ్రేయశ్రయపరుడై తనమతము బోధించు పూర్వార్చార సిద్ధాంతములనమ్మక స్వయముగ అందలి సత్యము తెలిసికొన కృషిజేసెను. ఆంధ్రుని మిత్రమై సంస్కృతము, ఆరబికు, పార్శిభాషల నేర్చెను. అప్పటివరకురహస్యములుగనమ్మకాస్త్రములను భాషాంతరీకరణ మొనర్చి బయల్పెట్టెను. తనకుతెలిసిన దంతయు అందరికి తెల్పెను. అట్లు చెల్లుటలో చాలయిబ్బందులకు లోనయ్యెను. అప్పటివా రాతని మాటల నమ్మకైరి. ఆయన విగ్రహారాధన గూడదని గ్రంథము వ్రాయుటచే 16 వయేట తండ్రికి విరోధియయ్యెను. ఆయన పట్టు విడువలేదు. విరోధి యనుటతో గలసి సతి తొలగించుటకుగాను గొప్ప ఉద్యమమును ప్రారంభించెను. శ్రీలయొక్క నీచస్థితికి విలపించి వారివద్ద రిండుటకై సతి ఆచారమును తొలగించునని ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించి ఆ కార్యము సాధించెను. ఆయన ప్రజలవిద్యాభివృద్ధికై అనేక పాఠశాలల స్థాపించెను. కలకత్తాలో హిందూకాలేజి స్థాపించుటకు కారకుడాయన. ఆయన రాజకీయవిద్యాభివృద్ధి యొక్కములతో తృప్తిపొందక మతవిషయమునకూడపాటు పడెను. హిందూమతసిద్ధాంతములతో తృప్తిపొందక ప్రజలనెక్కువగా సత్యాశ్రేయమునకు ఆధ్యాత్మికాధికృతము మార్చదర్శిగా నుండు బ్రహ్మసమాజమును స్థాపించెను. ఆమతము అన్ని తెగలవారి సేకముజేసి, దేవుడొక్కడే యని బోధించెను” అని చెల్లి సభ్యులెల్లరు ఆయన సిద్ధాంతముల ననుకరించుట ముందదని ఆమె చెల్పెను.

విలియముకింగ్సుబరీగారు రాజారామమోహనరాయగారి జీవితచరిత్రను; దేశసేవనుగూర్చియు విపులముగ ముచ్చటించిరి.

ఎల్. వెంకటేశ్వరరావుగారు రామమోహన రాయగారి మతసంస్థను గూర్చియు, ఆయన శ్రీలంకాసభ్యుల సేవగూర్చియు ముచ్చటించిరి. అతని నిదర్శనము నందరనుకరింపవలెననిరి.

అధ్యక్షుడు రామమోహనరాయగారి సేవననుకొనియాడుచు, భారతదేశదోర్భాగము తొలగి, స్వరాజ్యము నకు చేరువకావలెనన్న ఆయన ననుసరించి అస్పృశ్యత తొలగించవలెననిరి.

వెంకటేశ్వరరావుగారు అధ్యక్షునకు వందనములర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

మదరాసు జిల్లా విద్యాసభము

ఈ సంఘము సామాన్య సభ నిన్న సాయంకాలము రిప్పను భవనములో డా॥ ఎస్. స్వామినాథనుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. ముందుగ తీర్మానముల చర్చించిరి.

కార్పరేషనువారు నూతనముగ బడులను స్థాపించునపుడు యిదివరకు ప్రత్యేకవ్యవస్థల పాఠశాలలన్ను స్థలములలో నే స్థాపించుటచే వాటికి నష్టము కలుగుచున్నయెడల కార్పరేషను వారి విధానము బాగులేదనియు వారి పాఠశాలలను యీ సంఘము వారు గుర్తింపరాదనియు గోరుచు కె. రామమోహన పిల్లగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. కె. రామయ్యచెట్టిగారుబలపరచిరి.

ఈ విషయమున టీచరు మేనేజరులకు కొంత అయిష్టతగలదు గావున ఈ తీర్మాన మంగతము కాదని అధ్యక్షుడు తెలిపెను. డి. బి. జి. వారాయణస్వామి చెట్టిగారు తీర్మానమునందలి మొదటిభాగముతో నేకీభవించిరి. కార్పరేషను వారు అవసరముగ స్థలములలో పాఠశాలల స్థాపింపక అనవసరముగొట్ట నిర్మించుచున్నారని చెల్పెను.

ఈతీర్మానము గావించినచో కమిషనరగారి కండ్లుతెరువబడునని ఆయన కలంపు.

రెవ. సి. హెచ్. మనహనుగారు, ఈ విషయము కవి మనరుగారికి తెల్పునట్లును, యీసంఘమువారు రికార్డుజుచేయని బడులకు వ్రజలు ధనసహాయము జేయరాదని గోరుచు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. సవరింపబడి యేకగ్రీనముగ సంగీకరింపబడిన తీర్మానము యారీతిగా నున్నది:-

మిలిసాచుల పరీక్షను క్రాసు పరీక్షలు
3 వ తేదీ వాయిదాపెట్టడం.

పాట్నా నిర్ణయము:

గాంధీమహాత్ముడు

పాట్నా తీర్మానముగూర్చి గాంధీమహాత్ముడు వెలిపిన యభిప్రాయము కడుసమంజసమై యొప్పుచున్నది. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు వివేకముజూపిరని, మహాత్ముడు తలచుచున్నాడు. కాంగ్రెసునం దిరుపక్షములకును భేదభావము సమసిపోవుట గొప్పలాభమనుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసు ప్రవేశమున కొక్కమారు యంగీకారమొసగి, యింకను సంకోచముతో మెలగనేల? ఇటుబహిష్కారమయినను కొనసాగవలయును. అది జరుగనపుడు, కాంగ్రెసు చలనమునందు కాంగ్రెసుపూర్ణముగ పాల్గొనవలయును. స్వరాజ్యపక్షమునందు కాంగ్రెసునం దెట్టిసానము గలదో నిర్ణయించుకుంటువలన, వీరికిని లాభము లేదు. మహాత్ముడు దేశక్షేమ ములోచించియే, ఇట్టినిర్ణయమునకు త్రోవజూపెను. విద్యాధికులను తమమార్గమునకు దీసికొని రాలేనందుకు మహాత్ముడు విచారించుచున్నాడు. కాని, వారితో విరోధము సాధించుటచేగాక, సఖ్యముమూలమునను, సుహృద్భావముమూలమునను, మహాత్ముడు వారిని ప్రేరేపింప తలపెట్టెను. అభిప్రాయభేదములు గల వారితో నిటులమెలగుట ప్రతిష్ఠకు భంగమని, సామాన్యమానవులు దలచినను, మహాత్ముడు మాట పట్టింపులకొరకు దేశక్షేమమునకు విఘ్నము గలుగజేయడు.

కాంగ్రెసునందు జేరి పనిజేయుచున్న పక్షముతోనే సఖ్యపడజాలివో, ఇతరులతో నెటుల సఖ్యపడుటకు వీలగును? అన్ని పక్షములును కలియవలెనను భావము సర్వత్ర వ్యాపించి యున్నది. పాట్నా సభయందట్టి కలయిక గలుగలేదని జెప్పవచ్చును. జిన్నాగారు చెలిపిన ఆశాభంగమునకు కారణము లేకపోలేదు. కాని, స్వరాజ్య బహిష్కారపక్ష సభ్యుల హృదయము లేకమయినగాని, ఇతరపక్షములతో సంప్రతించుట కవకాశ ముండదు. అందుచే కాన్పూరు కాంగ్రెసు సభలో నిట్టి విశాల సమన్వయమునకు ప్రయత్నింపవచ్చును. పాట్నా సభలో జరిగిన తీర్మానము, సర్వపక్షసఖ్యమునకు త్రోవజూపెనని జెప్పవచ్చును. లిబరలు, స్వతంత్రపక్షసభ్యులు, కాంగ్రెసు వెలుపలనుండిగాక, దానియందు జేరి కృషిసలుపుట వివేకము. లేనిపోని యభ్యంతరముల జూపి, కాంగ్రెసును నిందించుట పాడిగాదు. ఈ లోపుగ ఒండురులు వీల పోరాడవలయునో తెలియదు. జిన్నాగారివిషయమున దురభిప్రాయపడుచున్నారు. ఆదర్శ మొక్కటియై

నపుడు, సంయోగము సుసాధ్యమని ఎంచవచ్చును. కాంగ్రెసునుండి మితవాదులు వీడిపోయి, అధికారవర్గమును నమ్ముకొనుటచేతనే, ప్రస్తుతదుస్థితి సంభవించినది.

ఇకనైనను, ప్రధానరాజకీయసంస్థయందు వినయముతోజేరి, ప్రజలపై తమ కభిమానముగలదని, మితవాదులుజూపుట వివేకము. పాట్నా సభ తీర్మానము ప్రకారము, బహిష్కారవాదులైవరయినను మిగిలియున్నయెడల, వారి యభిప్రాయములకు తీరనిభంగము కలిగెనని జెప్పవచ్చును. కాని అందుకెవరును విచారించబనిలేదు. దేశక్షేమము నిమిత్త మిట్టి యభిమానత్యాగమును సంపూర్ణముగ గావించవలసిన యవసరముగలదు. మహాత్ముని నడవడియే ఎల్లర కాదర్శప్రాయముగ నుండగలదు. దూరమూలోచింపక, మామూలు హేతువాదమునుబట్టి మహాత్మునిచర్యలను విమర్శించువా రెటులచెలిపినను, అతడింతవరకు అవివేకముగ ప్రవర్తించెనని జెప్పటకు వీలులేదు. వెనుక బద్ధోల్లినిర్ణయమును, ఇప్పుడు పాట్నా నిర్ణయమును వెనుకంజవైచి నటుల గనుపించినను, మహాత్ముడు దేశపరిస్థితులను భావ్యభివృద్ధిని బాగుగ విచారించియే యిటుల గావించెనని, ప్రాజ్ఞులంగీకరింపకమానరు. నిర్మాణకార్యక్రమము పాట్నా తీర్మానమునందు వెనుకబడినను, నూలువడుకువారి పంపుము కాంగ్రెసునం దంతర్భాగముగ నెలకొల్పబడెను. నూలువడుకుట యవసరమని భావించువారందరును దానియందు జేరి, ఆ సంఘమును జయప్రదముగ నిర్వహించవలయునని మహాత్ముడు గోరుచున్నాడు.

మహాత్ముని కోర్కె ఎంతవరకు నెఱవేరునో జెప్పజాలము. నిరుత్సాహ పరిస్థితులనేకము ప్రబలి యున్నవి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమున కనుగుణ్యముగ జాతీయ నిర్మాణము జరుగుచున్నగాని, ప్రయోజనము లేదను సంగతిని దేశబంధు దాసు గారు బాగుగ గుర్తించుటచేతనే, గ్రామ పునర్నిర్మాణమును చేపట్టనెంచిరి. కాని దాసుగారుజూపిన దూరదృష్టిని, ఇప్పటి ప్రముఖులు జూవెదరని తోచదు. నూలువడుకుటకు సమ్యక్తంపక బోగ, ఖద్దరుభారణమునకు గూడ అభ్యంతరము జూపుటవలన, భావిస్థితి ప్రోత్సాహకరముగ నుండజాలదు. కాంగ్రెసుసభలు జరుగు సమయములందు మాత్రము కద్దరు భారణవిధిగ సూచింపబడినది. ఈ నియమము సయితము అసభ్యముగ నున్నదని, మహారాష్ట్ర పత్రికలు చెలుపుచున్నవి. స్వదేశ విమత్రను పత్రిక సయితము మనస్ఫూర్తిగ నామోదించుటలేదు. ఏవిధమగు కట్టుబాటుగాని, నియమములుగాని నిలిచియుండగూడదని కొందరి యభిప్రాయము. ప్రస్తుత సందర్భముల జూచిన, రాబోవు కాంగ్రెసు సభలో కద్దరు భారణము గూర్చిన స్వల్పనియమము గూడ దొలగుననియు, ప్రత్యామ్నాయముగ నిలిచియున్న నూలుచందాగూడ తొలగి కేవలము డబ్బుచందా మాత్రము నిలచుననియు తలంపవచ్చును.

అట్టితరి, కాంగ్రెసు సభకు గాంధీ మహాత్ముడొసగిన నూతన దృక్పథము పూర్తిగ యడుగంటును. బహిష్కారములతోబాటు నిర్మాణ విధానము గూడ తొలగిపోయి, కాంగ్రెసు సభ 1920

సంవత్సరమునకు పూర్వమున్న స్థితికి రానచ్చును. అసహాయవాదుల కిట్టిస్థితి నిరాశబుట్టించినను, అభివృద్ధి కిది చిహ్నమని వాదించెడి మహారాష్ట్ర పక్షమువారి యూహకు సరిపోవును. మితవాదులు కాంగ్రెసు సభలో జేరుటకుగల యాటంకములన్నియు దొలగి పోవును. ఈ సందర్భములను గ్రహించెడివారు, యొక ప్రశ్న నడుగవచ్చును. గాంధీ మహాత్ముడు తన యదృష్ట శక్తివలన నిర్మించిన సాధమునంతను, తన హస్తములతోనే కూల్చుట న్యాయమగునా? సర్వమును ఉపసంహరించుకొనుట పాడియా! ఈ ప్రశ్న పలుపురమనములను వేధించుట సహజము. అసహాయోద్యమముకొరకై అర్పణజేసి, స్వప్రయోజనములను విడనాడి, దేశసేవయందే నిమగ్నులయిన యువకులనేకు లేమి జేయవలయును? తమ విశ్వాసములను విడనాడవలయునా? చలనరహితులుగ నిలిచియుండవలయునా?

ఈ విషయమునగూడ, మహాత్మునిమార్గము నవలంబించుటయే శ్రేయస్కరము. కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మొక్కవిధముననే నిలిచి యుండునని జెప్పట కేరికిని సాధ్యపడదు. అమృతనరపు కాంగ్రెసుకు పూర్వము, మితవాదులకోర్కెలను వ్యక్తపరచుచున్న దేశీయమహాసభ, పిమ్మట జాతీయవాదుల దృక్పథమును సూచించసాగెను. కలకత్తాలో ప్రత్యేకకాంగ్రెసుసభ జరిగిననాటినుండియు, అసహాయతీర్మానములు గావించబడుచుండెను. నేడు బహిష్కారముల నన్నిటిని వదులుకొని, నిర్మాణవిధానమును వెనుకబడవైచి, పాట్నా సభ స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమును సంపూర్ణముగ నామోదించెను. రాబోవు కాంగ్రెసు సభలో, శాసనసభలలో సంపూర్ణ సహకార మొనర్పవలయునని తీర్మానింపరని ఎవరుజెప్పగలరు? మంత్రి పదవుల సంగీకరించుట యత్యవసరమనియు, ప్రతిష్టంభన కార్యక్రమము జయప్రదముగ కొనసాగదనియు, స్వతంత్రపక్షమువారు చాటుచున్నారు. మద్రాసు రాజధానిలో నీవిషయమై యభిమానము జెరుగుచున్నది. స్వదేశవిమత్రను పత్రిక సయితము, రామలింగారెడ్డిగారి యభిప్రాయములను త్రోసి వేయక బాగుగ నాలోచింపవలయు ననియు, స్వరాజ్యపక్షమువారిని హెచ్చరించుచున్నది.

అందుచే, కాంగ్రెసు సభాకార్యక్రమము దేశకాల పరిస్థితుల ననుసరించి మారుచుండుట సహజము. ఇందుకు బహిష్కారవాదులు విచారింపబనిలేదు. కాంగ్రెసుసభ నిర్మాణ కార్యక్రమమును ప్రధానముగ నెంచనంతమాత్రమున, దానియందు విశ్వాసము గలవారికి పని లేదని ఎంచవలదు. నిర్బంధముగ నూలువడుకుట లేకబోయినను, విచ్ఛిన్నముగ జేయుట కవకాశ మెంతేని గలదు. మహాత్ముడు సూచించినటుల, నూలుచందా విఫలమగుటకు, నూత్రపు లోపము కారణము గాజాలదు. నూలువడుకుటకేగాక, మరీయేవిధముగ కష్టపడుటకును, భారతజాతీయంకను సంసిద్ధత జూపకుండుటయే ముఖ్యకారణము. ఏనిశ్చయము గావించినను దానిని తుది వరకు కొనసాగించు ఓపిక, ప్రజల కింకను గలుగలేదు. వాదోపవాదముల పట్లను, ఉపన్యాసముల పట్లను యుండెడి యుత్సాహము కార్యదీక్ష

యందు గనుపించదు. ఇందుకు నిదర్శనములకొరకు దూరము బోసక్కరలేదు. హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమును నిలుపుటకై కృషి జరుగుచున్నదా! కద్దరును సర్వత్ర వ్యాపింపజేయుటకు వృథనిశ్చయము వ్యక్తమగుచున్నదా! జాతీయవిద్యావ్యాప్తి విషయమై పట్టుదలగలదా? పంచాయతీల నిర్మాణము జరుగుచున్నదా? రాజకీయమనిన, ప్రభుత్వమువారిని వేడుటమాత్రమే యనుభావ మింకను తొలగలేదు. స్వశక్తివలన స్వరాజ్యమును స్థాపింపవచ్చుననియు, స్వశక్తి జాతీయ జీవితమునందలి వివిధ శాఖలలోను వ్యాపింపవలెననియు, సమృద్ధి మింకను గుదురలేదు. ఇట్టి సమృద్ధిమును ప్రజలలో వ్యాపింప జేసి, స్వయం కృషిపట్ల యభిమానము బుట్టించుటకు అసహాయవాదు లికమీద పాటుబడవలయును. సిద్ధాంత ప్రతిపాదనముల మూలమునను, వాదప్రతివాదముల మూలమునను యిక్కడ సాధ్యపడదని మహాత్ముడు గ్రహించియే చూలువడుకువారి సంఘమును స్థాపించెను.

మహాత్ముడు తన కాలమునంతను యిందుకై వినియోగించునని నమ్మవచ్చును. కొందరు శాసన సభలలో జేరి ప్రతిఘటించుచుండ, మరొకొందరు వెలుపల జాతీయనిర్మాణమునకై కృషిసలుపుచుండురు. నిర్బంధముగగక విచ్చిక్షముగ కృషిసలుపుటవలన, పలువురు వారిమార్గము ననుసరించుటకు కుతూహలము జనించును. అన్నిప్రదేశములందును నూలువడుకుసంఘములను స్థాపించి పాటుబడుచుండవలయును. రాటమునందు సమృద్ధిము లేనివారిలో కలహించి ప్రయోజనములేదు. రాటమునకును స్వరాజ్యమునకునుగల సంబంధమును నిదర్శనపూర్వముగ జూపుచో, వారును తోడ్పడక మానరు. సాత్వికనిరోధము కొంతకాలమునకయినను అవసరమగునని ఎల్లరంగీకరించుచున్నారు. అందుకు జాతీయనిర్మాణ మవసరమను భావము గూడ ప్రబలియున్నది. రాటమే, ఏతన్నిర్మాణమునకు ప్రధాన సాధనమని అసహాయవాదులు నిరూపించుట ముఖ్యము. గాంధీమహాత్ముడు మానముగ పనిచేసి, అనుకూలఫలితమును జూప నెంచి యున్నాడు. వారి సిద్ధాంతములు రుచింపనివారు గూడ, అనుకూలఫలము గలిగినపు డామోదింపక బోరు. అందుచే, స్వరాజ్యపక్షమువారును, తదితర పక్షమువారునుగూడ కాంగ్రెసునందు స్వేచ్ఛగకృషి సలుపుటకు ఏలగుచున్నది. ఆకారణము చేతనే, పాట్నా నిర్ణయము వివేకమును సూచించుచున్నదను సభిప్రాయముతో ఎల్లరేకీభవింపక మానరు. నిరుత్సాహ పరిస్థితులమధ్య ఆకారణము బ్రవేశించి, అంధకారమును బోగొట్టుచున్నది.

మహాత్మునకు విజయము గలుగు గాక!

బర్హా బహిష్కారచట్టము సంగీకరించుట బహిష్కారచట్టము నామోదించి, బర్మా శాసనసభ శాశ్వతావమానమునకు లోనయ్యెను. బర్మాసభ్యులు ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడి, భారతీయులను వెడలగొట్టుటకు సమ్మతించిరి. ఇంత కన్నను క్రూరమగుచట్ట ముండబోదు. దక్షిణాఫ్రికాలోనయినను యింతటిదారుణచట్టమును గావించలేదు. బర్మా హిందూదేశమునం దొకభాగముగ నెంచుచున్నారు. అట్టితరి, బర్మానుండి భారతీయులను వెడలగొట్టుటనేమనవలయునో తెలియకున్నది.

ఏదియో యొకనేరమును జేసిరిని చెప్పి, భారతీయులను తరిమివేయవచ్చును. జామీను శిక్షయి ననుచాలును. ఇంతకన్నను విరుద్ధము వేరుండునా? బర్మాసభ్యుల గాంచిన జాతీయగును. అధికారవర్గము పుట్టించిన విభేదమును గమనింపక, వీరు అంధులవలె ప్రవర్తించిరి. భారతీయుల హక్కులను భంగపరచినపిమ్మట బర్మానుల హక్కులు సురక్షితముగ నుండుననుట కేవలము భ్రమదప్ప వేరుగాదు. హిందూదేశమునుండి బర్మాను విడదీయవలయుననిన అటులనే గోరవచ్చును. అందుకు దగిన ఏర్పాటును సూచింపవచ్చును. అంతియగాని, ఇట్టి కృత్రిమమగు చట్టములను నిర్మించుటవలన, బర్మా తీరని యశభ్యాతికి లోనగును. భారతీయులు దూరదేశములందే గాక, దగ్గరగూడ నెట్టి యవమానములకు గురియగుచున్నారో గ్రహింపవచ్చును. భారతీయుల నిస్సహాయతను సూచించుట కింత కన్నను వేరు నిదర్శనముతో బనిలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారిపుడేమి జేసెదరు? భారతీయుల హక్కులను కాపాడెదరా? నూతన నిర్బంధచట్ట మములులోనికి రాకుండ ప్రోద్బలపరచెదరా? ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యీచట్టమును నిరాకరింపగలరు. రీడింగు ప్రభువుగారు, తమ చేతి క్రింద నున్న రాష్ట్రము నంద యి నను జోక్యము దీసికొందురా? ఈసమయమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చలనము జూపలేని, భారతీయుల విశ్వాసము పూర్తిగ నశించును.

నానారాష్ట్ర సంఘము : ఆసియా ఖండము

నానారాష్ట్రసంఘమునందు, సిరసభ్యులు గాని వారిలో ఆసియావాసుల నెవరిని ఎన్నుకొనలేదని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. చీనావంటి పెద్ద దేశమునకు ప్రాతినిధ్యము లేదు. బ్రేజిల్, ఉరుగ్వే, కెక్వెస్టావికా మున్నగు స్వల్పదేశములకుగూడ ప్రాతినిధ్యముగలదు. పర్షియా దేశమునకు చోటులేదు. నానారాష్ట్ర సంఘము యూరపియనుల సంఘమని తేలివది. ప్రపంచ వ్యవహారములను నిర్ణయించుటకు, యూరపియనులు మాత్రమే అర్హులనితేలును. ఆసియా వాసుల వ్యవహారములను ఇచ్చవచ్చినటుల త్రిప్పటకు వీరి కధికారము గలదు. మరి యొక విషయ మాలోచింప వలయును. నానారాష్ట్ర సంఘపు ఆర్థిక స్థితి మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నటుల దెలియుచున్నది. 9, 395, 721 బంగారు ప్రాంతనాణెముల ధనము మిగిలియున్నదట. 4,332,423ల బంగారుప్రాంతలు వర్కింగు క్యాపిటలుక్రింద ప్రత్యేకింపబడెనని దెలియుచున్నది. ఇంతసొమ్ముకు తగిన ఫలము గలుగుచున్నదా? సొమ్ము విశేషముగ మిగులుచో, బీదదగు హిందూదేశము చెల్లించవలసిన కప్పమును తగ్గింపగూడదా? నానారాష్ట్ర సంఘపు కార్యక్రమమును జూచిన, కేవల ఆర్థాటముతప్ప వేరేమియు గనుపించదు.

ప్రాంసు: అమెరికా

ప్రాంసు, ఋణమును తగ్గించుకొని అనుకూలపరిష్కారము జేసికొనవలయునని, ఫ్రెంచిఆర్థికమంత్రి లగు కెయిలాగారు గంపిడాశతో అమెరికాకు బోయిరి గాని, వారి యాశలంతవరకు సఫలము గాలేదు. యుద్ధసమయమునందు ప్రాన్సు గావించిన

అద్భుత త్యాగములనుగూర్చి పొగడి, అమెరికావారి సానుభూతిని సంపాదించుటకు కెయిలాగారు ప్రయత్నించిరి. అమెరికాకిప్పుడు ముఖ్యముగ కావలసినది ధనము. ప్రధాన దేశములన్నియు అమెరికాకు ఋణపడి యున్నవి. తన్మూలమున అమెరికా విశేష సంపదతో తులతూగుచున్నది. అట్టిస్థితిలో తనకు రావలసినసొమ్మును అమెరికాబుద్ధి పూర్వముగ వదలకొనునా? ప్రాన్సు కప్పములో మునిగియున్నపుడు అమెరికా నైస్యసహాయముజేసెను గావున, వెనుకటిత్యాగములను వివరించి లాభములేదని, అమెరికనుప్రముఖులు బలుకుచున్నారు. కెయిలాగారి సూచనలన్ని త్రోసివేయబడెను. ఇప్పుడు వారి కేమియు దోచుటలేదు. అమెరికా కనుకూలించెడి మరికొన్ని సూచనలను వారు గావించెదరట. వానినయినను అమెరికా యంగీకరించునో లేదో చూడవలయును.

శాస్త్రిగారు: రాజనామా

రాజనామా నీయవలదని, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులను హెచ్చరించుట వింతగాదు. రాజనామానిచ్చిరేని, పన్నుల నిరాకరణము శాసనోల్లంఘనము మున్నగునవి తలస్థించునేమో యని శాస్త్రిగారు భయపడుచున్నారు. దేశాభిప్రాయము శాసనసభా తీర్మానమున కనుగుణ్యముగ నున్నటుల వెల్లడియైనను, లాభమేమని శాస్త్రిగారుడుగుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ్యుల హితము నెటులనయినను వినరని, శాస్త్రిగారికి సమ్మకమే. అట్టితరి, రాజనామాలవలన, శాసనాతిక్రమణము త్వరలో సంభవించునని వీరు భావించుచున్నారు. దేశమందుకు సంసిద్ధముగ లేదను విషయమై వీరు మహాత్ముని ప్రమాణముగ గైకొనుట విచిత్రము. మహాత్మునివాక్యము లిందుకొరకయినను అక్కరకు వచ్చుటమేలే. శాస్త్రిగారి యాహప్రకారము ఎంతకాల మయినను పాలకులకు మొరలిడుట తప్ప, వేరుమార్గము నవలంబింపగూడదు.

చత్రపురం తాలూకాబోర్డు

ఎన్నికలు

నిన్న 28 వ తేదీని ప్రకటింపబడెను

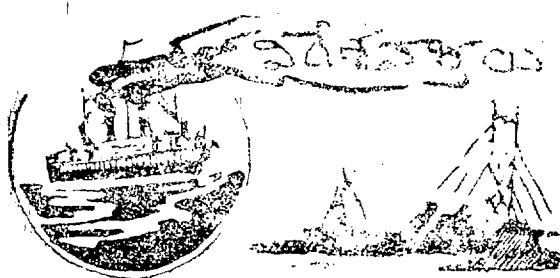
అధ్యక్షుడగు విశ్వనాథదాసు (ఎం.ఎల్.సి) గారికంటె కల్లికోట ఎన్టీలు ఉద్యోగియగు బలరామస్వామినాయుడుగారికి 195 ఓట్లు హెచ్చుగావచ్చినవి. దాసుగా రోడిపోయిరి. నాయుడుగారు ఎన్నుకొనబడిరి. దాసుగారు కల్లికోట ఎన్టీలు నుండి యిక ఎన్నుకొనబడుట కవకాశములేదు. క్రొత్తగా ఎన్నుకొనబడిన ఏడుగురు సభ్యులను విద్యాధికులేగాన యికముందు బోర్డు వ్యవహారములు ప్రజలకు లాభకరముగా నుండురీతిని సంస్కరింపబడును అని నేడు చత్రపురము నుండి కే. ఎం. పాలుగారు తిరినారనంపిరి.

ఓడలు

బొంబాయి నెట్టెంబరు 28:—'రాజ్యకు' ఓడ లండను 17 వ తేదీ తపాలులో ఏడెను రేపు 27 వ తేదీ సాయం కాలము గం 6 లకు వచ్చెను. మామూలుగ బొంబాయికి అక్టోబరు 2 వ తేదీ యుదయము గం 4 లకు చేరును.

'రావల్పిండి' యాడ లండను 24 వ తేదీ తపాలులో మార్చిల్సు రేపు 26 వ తేదీ యుదయము గం 5 లకు వచ్చెను.

లాయిడు బ్రిస్టిన్ కంపెనీ 'జినీవా' యాడ యేడెను రేపు 26 వ తేదీని వచ్చెను. బొంబాయికి అక్టోబరు 2 వ తేదీ చేరును. ప్రయాణికులు బల్గార్డు రేపుబో తిగుచును.

నానాజాతి సమితి

అసెంబ్లీ సభ్యుల ఎన్నికలు

జెనీవా, సెప్టెంబరు 28:—ఈ సంవత్సరపు అసెంబ్లీ సభ్యుల ఎన్నికలలో ప్రేమితులు 45 వోట్లు ఉరుగేకు 40 వోట్లు 'స్వేయి'నుకు 35 వోట్లు స్వీడనుకు 34 వోట్లు బెల్జియముకు 32 వోట్లు జెకోస్లావియాకు 35 వోట్లు వచ్చెను. ఈ 6 రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు ఈ సంవత్సరము అసెంబ్లీయందు సభ్యులుగ నుండెదరు. ఈ ఎన్నికలలో చైనాకు 26 వోట్లు, పర్షియాకు 9 వోట్లు నెదరులాండుకు 8 వోట్లు వచ్చుటచే ఈ మూడు రాష్ట్రములకు ఈ సంవత్సరము ప్రాతినిధ్యముండదు.

ఆర్థిక విషయములు

సమితివారి ఆర్థిక పరిస్థితులకు సంబంధించిన నివేదికను అసెంబ్లీయందు నేటిదినము ఆమోదించబడెను. 9895721 బంగారు ఫ్రాంకులు నిలువయున్నది.

ఆర్మీనియను సమస్య

ఆర్మీని కూడుండెనునవారి కొక రిపబ్లికును స్థాపించుటకు అసెంబ్లీవారు అంగీకరించిరి. ఈనూచనను ఆమోదించుచు నాన్నుగారు మాకొనానుసతి, రాబర్టు సెసిలు ప్రభువుగారు ఉపవాదము లిచ్చిరి. ఆర్మీనియను రిపబ్లికు స్థాపించుటకు కొంత మొత్తమును ఋణము చేయుటకు కూడ తీర్మానించబడెను.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతి)

పర్షియాలో నల్లమందు ఉత్పత్తి

పర్షియాలో నల్లమందు ఉత్పత్తి విషయమై పరిశీలించ ఒక విచారణ సంఘమువారి గావేశమునను పంపు విషయముపై చర్చ దీసెనందు సమావేశమువరకు ఆపునల చేయబడెను. విచారణ సంఘపు ఖర్చులలో కొంత భాగమును పర్షియా ప్రభుత్వము వారు భరించెదరా అను విషయమును ఈలోపుగ సమితి కార్యదర్శి తెలిసికొనెదరు.

బానిసత్వము

రాబర్టు సెసిలు ప్రభువుగారు బానిసత్వమును ప్రపంచమునందటను అంత మొందింపవలయునని ఉపపాదించిన తీర్మానము ఆమోదించబడెను. ఈ తీర్మానము సమితికి చేరియున్న ప్రభుత్వము లన్నిటికిని, ఆఫ్ఘనిస్తానును, ఈక్వెడరు, యునైటెడ్ కింగ్డమ్ ఈజిప్టు, జర్మనీ, మెక్సికో, రషియా, నూతన ప్రభుత్వములకు పంపుటకు తీర్మానించబడెను. ఈ తీర్మానముపై ఈ ప్రభుత్వములవారు తమ అభిప్రాయములను 1925 సంవత్సరము జూన్ 1-వ తేదీలోగ పంపెదరు. అన్ని విషయలకు బానిసత్వమును అంతమొందించుటకు అన్ని రాష్ట్రములలో ప్రయత్నించవలయునని సమితి వారు కోరుచున్నారు.

నానాజాతిసమితి మరల దీసెనందు సెలలో జెనీవాయందు సమావేశమున.

సిరియాపరిస్థితులు

ఫ్రెంచివారి విజయము

పారిసు, సెప్టెంబరు 27:—నూదానుండి ద్రూసులు వెనుకకు తీగి వచ్చుచున్నారనియు, నీటి సౌకర్యములను పొందుచేయుచు గ్రామములను తగులపెట్టుచున్నారనియు వీరటు నుండి తెలిపివార్త వచ్చింది.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతి)

నూతన సంరక్షింపబడిన పిమ్మట ఫ్రెంచివారి మొసఫిరాకు వెళ్లిరి. నూదానునందు నీళ్లు లేనందునను వేనలకు ఆహార పదార్థములు కావలసి యుండుటచేతను ప్రాన్సువారు రట్లు చేయవలసి వచ్చెను. త్వరలో ప్రాన్సువారు మిగత జాతులను అణచుటకు పూనునెడ నీరును తెలిపివార్తలై తెలియుచున్నది.

మొరాకో యుద్ధము

స్వేయినువారి ఏర్పాటులు

జెనీవా, సెప్టెంబరు 27:—మొరాకోలో కొంతకాలము కి ముఘల్లును పిగ్మలు ముఘారి చేతులపడినది.

పెటిటు పరిసరమున పత్రిక మాడిడు విలేఖకుడు తంతివార్త పంపుచున్నాడు. ఇంతేకాక మొరాకోయందలి స్వేయినురాజ్యమునకు అజిదిరును ప్రధాన నగరముగ నేర్పరుచుటకు జెనరలు డిరిజేగారు దృఢీకరించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

మాడిడు, సెప్టెంబరు 27:—జెనరలు డిరిజేగారు మృత్యువేరిరి.

అల్బాన్స్ పీ మరునందు అల్బాసిమానుకు ప్రయాణమును ముగించెను.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త)

ఫెజా, సెప్టెంబరు 28:—టాబ్రజుదేశమున గొప్ప గాలి వాన కురియుచున్నది. అనగా. వర్ష కాలము ప్రారంభమైనది. అందుచే ఫ్రెంచివారి ఏర్పాటులు కొనసాగుట కష్టమగును. మోసానునది ఎల్లువ వచ్చుటచే పెరిగిపోవు తీగలు తెగిపోయినవి. ఆ ప్రదేశమునందు తంతివార్త వార్తలు పంపుటకు పిలువబడుచున్నది. రిఫ్ఫులు సమయము కనిపెట్టి ఫ్రెంచివారి నెదిరించుచున్నారు. తూర్పురంగమున ఫ్రెంచివారు శత్రువుల నోడించి మరికొంత ప్రదేశమును ఆక్రమించుకొనిరి.

ఫ్రెంచి మొరాకో రెసిడెంటు జెనరలు మార్షలు లూటిగారు తనకు వేరుకొంగ మియ్యవలయునని ప్రాన్సు ప్రభుత్వము వారిని కోరినట్లుగా పరిపాలనసంఘమునందు తెలిపిరి.

మోసలు తగాదా

తుర్కీవారికి బ్రిటిషువారికి భేదము లేర్పడుట

లండను, సెప్టెంబరు 26:—మోసలుకు విచారణసంఘమును పంపువిషయమై బ్రిటిషువారు గావించిన నూచనలను ఆంగ్లోరా ప్రతినిధియగు రష్టి బేగారు లూచరుగారికి ప్రత్యుత్తరమందిరి. తుర్కీవారి సరిహద్దులలో విచారణ సలుపు విషయమై ఆంగ్లోరా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపరని వ్రాసిరి.

ఈతేఖకు కలనలు ఆమెరిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు తుర్కీవారిట్లు పట్టుదల వహించియుండుటచే బ్రూసల్సు లై నుకు దక్షిణప్రదేశమున జరుగు విచారణయందు టర్కీవారు పాలుకొనుటకు పిలువదనియు, టర్కీవారి పరిపాలన విషయమై ఈకమిషనునా రెట్టి విచారణ సలుపరనియు తెలిపిరి.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతి)

పేగు సెప్టెంబరు 28:—పేగునందలి ఆంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమువారు మోసలునుండి విదేశీయులను తరిమివేసిన విషయమై విచారణ సలుపుటకు అక్టోబరునెల 2 వ తేదీన ప్రత్యేక సమావేశమును సలుపుటకు తీర్మానించిరి.

విచారణసంఘము

నానా జాతిసమితివారు నియమించు విచారణసంఘము నందు మువ్వరు సభ్యులు ఉండదనియు, జెకోస్లావీకియా ప్రతినిధి కమిషను అప్పగింపుకు నుండుననియు తెలియుచున్నది.

సెక్యూరిటీ పార్టు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతి)

సెక్యూరిటీపార్టు మహాసభ స్వీట్జరులాండునందు లోకార్నో నగరమున అక్టోబరునెల 5 వ తేదీని సమావేశ మగును.

కార్మికులు-కమ్యూనిస్టులు

లండను, సెప్టెంబరు 25:—కమ్యూనిస్టులు కార్మిక సంఘములందు సభ్యులుగ నుండగూడదనియు, కమ్యూనిస్టు సంఘములు కార్మికపక్షమున చేరియుండగూడదనియు తీర్మానము లెవరుపూలులో ఈ నెలఖరున జరుగు కార్మికపక్షపు మహాసభయందు దుపపాదించబడును.

ఫ్రెంచివారి ఋణములు

లండను, సెప్టెంబరు 24:—ఫ్రెంచివారి ఋణముల విషయమై అమెరికాలో జరుగుచున్న కమిషనరుల సమావేశమున కాలానుగుణి స్థితి సందిగ్ధముగ నున్నదని ఆంగ్లేయవార్తా పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. శీఘ్రకాలములో అప్పులను చెల్లింపజాలమని ప్రాన్సు ప్రతినిధులు తెలిపిన ప్రాన్సు ఆర్థికబలమును అమెరికావారు సందేహించెదరు. కాలానుగుణ మరల కొంత ఋణమును పొందవలయునని ఉద్దేశించుచుండుటచే ప్రస్తుతము ఆస్థులు చెల్లింపజాలమని చెప్ప వారు సాహసంపరు. అట్లు కాక అప్పులు చెల్లింప ప్రాన్సువారు పూనుకొనిన ఇంగ్లండు అప్పుపయమై ప్రాన్సువారు అంగీకరించిన షరతులనే ఆమెరికా అప్పుల విషయమై అంగీకరింపవలెనని ఆమెరికా వారు కోరెదరు.

లా ఆర్డరు తల్లకిందగుట

బ్రూసుగారి ప్రకటన

సిడ్నీ సెప్టెంబరు 28:—బ్రూసుగారు నేవనలు అసోసియేషను కన్వెన్షను దుపన్యసింపుచు ప్రషియా విపత్తుకన్న అధికముగ విపత్తును ఆస్ట్రేలియా ఎదుర్కొనవలసినచే ననియు లా ఆర్డరులు సెడరులు రాష్ట్రములవారు ఉల్లంఘించు చున్నారనియు చెప్పిరి. డిపోజ్మను చట్టములను అమలునందుంచవలయునని ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు కోరగ న్యూసౌత్ వేల్సు నందలి కార్మిక ప్రభుత్వమువారు కేంద్రప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులను నిర్లక్ష్యము గావించిరి.

ఎన్నికలు

మెల్బోరను సెప్టెంబరు 28:—ఎన్నికల ప్రచారము జరుగుచున్నది. మంత్రులు తమ నియోజకవర్గములందు ప్రచారము చేయుచున్నారు.

ఇటలీ నైమానికుడు డిపినిడోగారు సెప్టెంబరు 28 వ తేదీని టోక్యోలో చేరిరి.

దక్షిణాఫ్రికా నేటిపుల

యిబ్బందులు

జెనరలు హెర్జుజుగుగారి ప్రభ

నేటిపులను వేరుజేయు విధానము

మాంచెట్టరు గార్డియను ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:

దక్షిణాఫ్రికా నేటిపు వ్యవహారములను నడుపు నుద్యోగమును జెనరలు హెర్జుజుగుగారు వహించిరి. ఆ విధానమునందు సూక్ష్మకణమును బయలుదేర దీసి నెమ్మదిగ పనిజేయ మొదలు పెట్టిరి. కేపురాష్ట్రమునకు ఆగ్నేయముననున్న పెద్దనేటిపు రిజర్వుట్రాన్స్కాల్లో మాట్లాడుచు ఆయన నేటిపు ప్రదేశముల కేదో విధమున స్వపరిపాలనావిధానమును నూపించెను. ఈ ప్రదేశములందు ప్రస్తుతమున్న ట్రాన్స్కాల్ యను విధానమే వర్తింపజేయబడును. నెమ్మదిగా నేటిపులకే బాధ్యత యొక్క వజేయబడును. దీనితోబాటు ఇప్పుడు ప్రెటోరియాలో జరుగునేటిపు కాన్ఫరెన్సుపార్లమెంటుగా మారి నేటిపులగుంచి చెడ్డలజ్జాచుచుండునట్లు లక్షణాలెనని ఆయనతలంపు. ఈ పని తలపెట్టిన దంతయును నేటిపులను వేరు జేయుటకేయని దానిముఖముననే గానించుచున్నది. ఆయన అందులకే గట్టిపట్టు బట్టెను. నల్లవారిను తెల్లవారును మిత్రభావముతోనే వేరువేరై అభివృద్ధి గాంచవలెనని ఆయనమనస్సులో నున్నది. ఆయన ట్రాన్స్కాల్లో ప్రయాణము జేసినచోట్ల నెల్ల నుపన్యసింపుచు నేటిపులు వారివారి ప్రదేశములం దభివృద్ధి గాంచవలెననియే తమయాశయ మున్నట్లుల చెప్పిరి. నేటిపులతో నే వారి నను స్యులను పరిష్కరించు మార్గము నాలోచించుచు నేటిపులకు విద్య గర్భపువు వారి ప్రదేశమునందే పరిపాలనావిధానమున బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టగోరును. ఈ పద్ధతుల ననుసరించుటవలన ఆయా ప్రదేశములు ఆచారముల గాపాడుటయు, తెల్ల ఉద్యోగిలతో సంప్రదింపుటయు నేర్పడి ట్రాన్స్కాల్లో యితర చోట్లను యేదో విధమున బాధ్యతాయుతప్రభుత్వ మేర్పడ గలను. నేటిపుల కామాత్రము లాభము చేశారగలను మరియొక విషయము గలదు. ప్రధానమంత్రిగారు తన కార్మిక మిత్రులును ఆలోచించిన యీ మార్గము లన్నియును అభివృద్ధి గాంచినయెడల నేటిపునకు కేపురాష్ట్రమునందు గల నియోజకాధికారము పోవును. కరిక్రమ లందు తెల్ల వారితో పోటీ ఆసక్తి కుండ పోవును. ఈ జేరము నకు గట్టి నిరోధము రావచ్చును. ఇదే తెల్లవారిని నల్లవారి వేరుజేయుట యేవిధముననైనను జాతీయవిధానమునగాని కార్మికవిధానముగాని కానేరదు. దూరదృష్టిగల్గి విశాలమనస్కుడైన దక్షిణాఫ్రికేయుడగు బోతాగారి విధానమును ఆలోచించిరి. దీనినిలో సేవేయజాలము. దీనికంతకును ముఖ్యమైనములము భూమియే. ఆవిషయమై యంతరకు జాగ్రత్తగ విచారించలేదు. యుద్ధసమయమున యూనియనులో తెల్లలవారల ప్రదేశముల సరిహద్దుల నిర్ణయించుటకు నియమింపబడిన బోమంటువిచారణసంఘము దక్షిణాఫ్రికాలో 18 వంతులు 45 లక్షల నేటిపుల కిచ్చి 87 వంతులు 15 లక్షలమంది తెల్లవారి కిచ్చిరి. ఈపద్ధతులమీద నెట్టిఅభివృద్ధియును సాధ్యమగుదు. కాని మరియొక యొకరము తెల్లవారి కియ్యగూడదని గోలపెట్టుటకు నేటాలులో సభలుచేసి పనిజేయుటకు భూమి మాటయేచెప్పవలయును. జెనరలు హెర్జుజుగుగారి భవిష్యత్తుశీయ లక్షణాలైన విధానము వివాదభూయ్యముగ నున్నది. నెమ్మదిగా సాగునని తలంపజాలము.

బర్మీయులు కానినేరస్థులను వెడలగొట్టించు బిల్లు

బర్మాకాననభలో ఆమోదింపబడెను

తీవ్రమైన ఖండనలు

రంగూను, సెప్టెం 28:— బర్మీయులు కానినేరస్థులను బర్మానుండి వెడలగొట్టించు విషయమై నేడు బర్మాకాననభలో ఒక బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడి మూడుగంటలకుపైగా చర్చ జరిగి పిమ్మట ఆమోదింపబడెను. 56 గరు అనుకూలముగాను 15 మంది ప్రతికూలముగాను ఓటిచ్చిరి. ఈ బిల్లుకు మూల్యాదిన ఇండియను సభ్యులును కొంతమంది అధికారతీరయారపియనులును కూడ తీవ్రమైన ఖండనలు చేసిరి. సప్టిమెంటరీ గ్రాంటులు కాంక్ష వై 1924-25 సంవత్సరపు స్టేటుమెంటు (అసలు ఖర్చులను అంచనాలతో పోల్చి తెలుపు పట్టిక) నివేదించబడిన పిమ్మట నేరస్థులను వెడలగొట్టు బిల్లుపై సెలెక్టుమిటి రిపోర్టును హోం మెంబరు దాఖలు చేసెను. అట్లుచేయుచు హోం మెంబరు యు మేయూరింగ్ గార్డు చెప్పిరి:—

గుర్తుపట్టుటకు వీలులేకుండ ఈ బిల్లు మార్చివేయబడినది. ఇందులో కొన్ని నేరములను గురించి మాత్రమే తెలుపబడినది. ఈ నేరములలో నొకడు దోషి యని నిర్ధారణ చేయబడిన పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు రెండు చేయవలసిన తలచినయెడల అట్టి వాడు దేశమునుండి వెడలగొట్టబడుచున్నాడు. రెండవ షెడ్యూలులో మరికొన్ని నేరములు కలవు. దాని ప్రకారము రెండవసారి దోషియని నిర్ధారణయైనచో ప్రభుత్వమువారు చర్య దీసికొనెదరు. ఈ బిల్లు హైందవులకొర కుద్దోంపబడినదని ఆజంగారు పారబాటుగా అభిప్రాయపడుచున్నాడు. కాని అది అట్లు కాదు. దుర్మార్గులెవ్వరైనను అట్టివారు బర్మాలో నుండగూడదని యే అభిప్రాయము. ఇందువలన ప్రైయిట్టులో చుట్టిపెగుగుచున్నటువంటి చీనావారు మొదలగు నితరజాతులకు కూడ నష్టము రావచ్చును. మిరేదో అనుకొనుచున్నాడు. కాని యీ బిల్లు కఠినతరపెట్టుట కట్టికారణమును కాన్పింపదు.

చర్చ

బిల్లును గురించి విచారించుటకై పెట్టబడిన తీర్మాన మామోదింపబడిన పిమ్మట చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. హైందవ సభ్యులందరూ చర్చలో పాల్గొని తీవ్రముగా ఖండించుచు భారతీయుల కిది అవమానకర మనియు కాలనీలలో భారతీయుల స్థితినిగూర్చి ప్రభుత్వమువారు పోరాడుచున్న ప్రస్తుత సమయమున ఇటువంటి కాననములు గావించుటకు అవసరము కాన్పించుచు దనియు చెప్పిరి.

గుట్టపు పండితుల తీర్మానము విషయమై శనివారమునాడు తమపక్షమునకు జరిగిన అవమానమువలన జాతీయపక్షముయొక్క ప్రధానవిషయ 'నివాసి' యను పదముయొక్క నిర్వచనమునుగూర్చి సవరణ తేవలసియుండియు తీసికొనిరా లేదు.

ప్రతిభుటనము

ఆజంగారు బిల్లును కడు పెట్టుచు నిట్లు చెప్పిరి:— బర్మాలో భారతీయులు ఎక్కువమంది దియ్యబడుటవలన ఈ బిల్లు భారతీయులను వెడలగొట్టుటకే యుద్దేశింపబడినదని అనుకొనకరవచ్చు. ఈ బిల్లువలన కలుగలాభము స్పష్టము. కిడు మాత్ర మధికము.

జి. కే. మునీ గారిట్లనిరి: (భారతీయుడు):— ప్రభుత్వము వారి బిల్లు మూలము గ భారతీయుల నవమాన పరచుచున్నాడు. దీనితో పోల్చి చూచినట్లయిన సమస్త ప్రయోజనాల బిల్లే చాల నిరపాయమైనది. ఈ బిల్లును గావించవలసిన యవసరమును ప్రభుత్వమువారు కనబరపలేదు. భారతీయులందరిని ఒక్కసారిగా వెడలగొట్టుట అనుకొన్న నిట్టి కుయుక్తుల బమ్మట కన్న ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగా ఏల చెప్పరాదు? ఈ బిల్లును తలపెట్టి వారే వైమమ్యములను కలుగ చేయుచున్నారు.

ఈవాదనలన్నియు వట్టి నిరర్థకము లనియు యీ బిల్లు వలన కలుగు నష్టములు భారతీయులకొక్క యూరపియనులకును అట్లేనని చెప్పి ఆర్థికకార్యదర్శి బిల్లును బలపరచెను.

వి. యస్. చాధు (భారతీయుడు) గారు బిల్లును అసవరము కనబడలేదనియు దానిని నిరాకరింపవలసినదనియు చెప్పిరి. భారతీయులకు సంపూర్ణమైన పౌరసత్వపు హక్కులను సరిపాడించుట అని ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్న యామోదింపబడిన బిల్లు హైందవులకొరకు నిట్టి కఠినమగు బిల్లును గావించుట ఏమాత్రమును బాగుండలేదని హాఫీ (భారతీయుడు) చెప్పిరి. బర్మీయేతరులకు నివాసస్థానము తేర్చరచుకొనుటకు భారతీయులు లీయకుండ నిట్టి తీర్మానములను చెప్పుట కేవల మన్యాయము.

వాక్యరు యస్. యస్. పరేష్ (భారతీయుడు) గారు రిట్లనిరి:— ఈ బిల్లు హిందూదేశమున కవకీర్తి చెప్పుచున్నది. ఈ బిల్లునిష్పాడు పెట్టుటకు కారణములేదు. ఇది కేవలము భారతీయులను వెడలగొట్టుటకే యుద్దేశింపబడినది.

బిల్లును బలపరచుట

ఇనంతయు వట్టి ఆందోళనయని ప్రధానకార్యదర్శి బ్రాండుగారు చెప్పిరి.

అందులోనున్న మంచి విషయములకై బిల్లు మామోదింతునని డాక్టరు బాయ్స్ (జాతీయవాది) గారు చెప్పచు జాతీయవైమమ్యములను పెంచినందువలన ఏమియు లాభము రాదనిరి. హైందవసభ్యుల వాదనలన్నియు నిరర్థకము లనిరి.

హైందవసభ్యులు చేసిన ప్రతిభుటనమును గూర్చి తెలిపిన శ్రేష్ఠభవరకు తొందరపడవద్దని కొలాండి (భారతీయుడు) గారు కోరిరి.

తెక్కలు చూచినయెడల నేరముల కన్పించికిని బర్మను లేగాని భారతీయులు కారకులు గారని చెప్పచు నారాయణరావుగారు బిల్లును కడుపెట్టిరి.

జాతీయవాదియు నిష్పాడు కాన్పిలు కార్యదర్శియు వైన ఖాగారు బెంగాలులోని గూండాత్వమును గురించి తెలియజేయుచు బిల్లును బలపరచిరి. భారతీయులకు ప్రత్యేకముగా జాతీయపక్షమువారి చేయలేదు గాని సంఘమున కంతటికిని చేయవలసినదంతయు చేసినది వారనిరి.

దీనివలన భారతీయవర్తకులకు చాల నష్ట మనియు బిల్లు ఎవరికొరకై యుద్దేశింపబడినదో కనబడుచునే యున్నదనియు చెప్పి రావాదానీ (భారతీయుడు) గారు అడ్డుపెట్టిరి. భారతీయులును యూరపియనులును సహకారము వహించి పనిచేయుచుండుటవల్లనే బర్మాలో రాజకీయాభివృద్ధి కనబడుచున్నదనియు నీ బిల్లువలన జాతివైమమ్యము తేర్చుచున్నదియు చెప్పి సర్ ఆడమ్ రిట్టిగారు రడ్డుపెట్టిరి.

జాతీయపక్ష నాయకుడు యుబాపాగారును స్వతంత్రవాది యుబాదాన్ గారు యీ బిల్లు వలన సాధారణముగ భారతీయుల కేనష్టమురాదని చెప్పి బలపరచిరి. హిందువులకొర కుద్దోంపబడినది కాదని చర్చను ముగింపుచు హోం మెంబరు చెప్పెను. బిల్లు ఆమోదింపబడినపిమ్మట అమలులో పెట్టుట కష్టమని అయిన చెప్పెను.

తుదకు బిల్లు అంగీకరింపబడెను. 56 గరు అనుకూలముగాను 15 గరు మాత్రము ప్రతికూలముగాను ఓటిచ్చిరి. ఆర్థికకార్యదర్శి యూరపియను సభ్యులందరు హైందవులతో పాటు బిల్లుకు వ్యతిరేకముగ ఓటిచ్చిరి. కరేనులు బర్మనులను ప్రభుత్వమువారి తో కలిసి బిల్లుకై ఓటిచ్చిరి.

రంగూను పోర్టు సవరణ బిల్లు అంగీకరింపబడెను
సవరణలు ఓడిపోయెను

పిమ్మట ఆర్థికసభ్యుడు సెలెక్టు కమిటివారు సవరణజేసిన ప్రకారము రంగూను పోర్టుసవరణ బిల్లును ప్రవేశపెట్టెను. యూరపియనులు కాని వాణిజ్య సంఘములను తెలుపుటకై నలుగురు కమిషనరు లుండవలసిన యీ బిల్లు చెప్పుచున్నది. బర్మా వాణిజ్యసంఘము వారెన్నుకొను యిద్దరికై యీసంఖ్యను తగ్గింపవలసిన బాధ్యుడగుట తెచ్చిన సవరణ ఓడిపోయెను. వ్యతిరేకముగా 38 మందియు అనుకూలముగా 29 మందియు ఓటిచ్చిరి. రంగూను మ్యునిసిపల్ సంఘమువారు రెన్నుకొను సంఖ్య ఒకరినుండి యిద్దరికి పెంచువలసిన డాక్టరు బాయ్స్ గారు తెచ్చిన సవరణ ఓడిపోయెను. యు. హాఫీ (బర్మావాణిజ్య సంఘము) గారు యూర పి య ను లు కా ని వా ని జ్య సంఘము ల ను తెలుపుటకు సభ్యులలో ను బర్మాసంఘమునకిద్దరును ఇండియను వైమా సంఘములకు చెరియొకరును ఉండవలసిన మూడవ సవరణను తెచ్చిరి. ఇదియు నోడిపోయెను. చివరకు బిల్లు ఓటుకు పెట్టబడి అంగీకరింపబడెను. 38 ఓట్లు అనుకూలముగాను 29 ఓట్లు ప్రతికూలముగాను వచ్చెను.

సభ ముగిసినది

తిరిగి నవంబరు 17-వ తేదీన ఎన్నికలు జరుగును. ఆ విషయము వ్యవహారములయందు ముగిసెను. సభ అక్టోబరు 10 తేదీన రద్దు గావించబడవలసినదనియును నవంబరు 17 తేదీన తిరిగి యెన్నికలు జరుగవలసినదనియును అధ్యక్షుడు తెలియజేసెను. ప్రస్తుత సభయొక్క కడపటి సమావేశము జరిగినది. సభ నిలిపివేయబడినది. (అ. తె.)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర సభా ప్రతినిధులు

గోదావరి జిల్లా

అక్టోబరు నెలలో బందరులో జరిగిన ఆంధ్ర రాష్ట్ర సభాసభకు గోదావరి జిల్లానుండి ప్రతినిధులుగా నుండగోరువారు 4-10-25 తేదీలోగా మాతాశాలయమునకు వెంటనే దరఖాస్తులను పంపవలసియు. 5-10-25 తేదీన సీతానగరములో జరుగనున్న జిల్లా కాంగ్రెసుసభలో ప్రతినిధులు నిర్ణయింపబడుదురుగాన 4 వ తేదీకి అందులొగున దరఖాస్తులు పంపగోరుచున్నాను. దేశీయమోజనసభయొక్క ప్రభుత్వ శ్రమ నంగీకరించినవారు మాత్రమే ప్రతినిధులుగా నుండ నర్హులు.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య,

కార్యదర్శి, గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము, సీతానగరం.

నోటీసు

కడప డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ కౌన్సిల్లో

1922 నవంబరు 5 నుండి 550 రు

E. P. No 168/1925

వాది:— తిరుమణ్యం సూరయ్య సాకిక్ కామలాపురం.

ప్రతివాదులు:— సముద్రాజు వెంకటసుబ్బయ్య చనిపోయినందు వారసుభార్య 2 సుబ్బమ్మ సాకిక్ కర్నూలు జిల్లా కిరీపల్లె తాలూకా బాచాపురం.

పై నంబరులో డిక్రీ పొందిన తిరుమణ్యం సూరయ్య ఈ క్రింద వివరించిన చనిపోయిన ప్రతివాది సముద్రాజు వెంకటసుబ్బయ్యయొక్క కడప తాలూకా భూమాయపల్లె గ్రామం పాలంలోని

సంఖ్య బాబువారి డిల్లెం. యల్లెం తరం. సుమారు క్రయం

- 1 సర్కారుపుంజ 762 11-46 0-15-0 రు. 10-0-0
- 2 డిల్లా డిల్లా 461 0-94 1-3-0 రు. 20-0-0

యా ఆస్తిని జప్తీచేయించి ఏలించేయించు మన్నిచేసుకోగా విక్రయప్రకటనయొక్క మరతులను నిర్ణయించుటకు గాను 8-10-25 తేదీకి వాయిదా యేర్పాటుచేయబడియున్నదని యందువలన తెలియజేయడమైనది.

కడప 25-9-25 సి. నరసింహాచార్యులు, వాది నక్సీలు.

IN THE COURT OF THE CITY MUNSIF AT BENARES DISTRICT, BENARES.

SUIT NO. 1037 OF 1925.

Chella Subba Rao PLAINTIFF.

versus

Gannavarapu Suryanarayana at Present resident of Kshemeswarghat, Benares City DEFENDANT.

To Gannavarapu Suryanarayana,

dwelling at Kshemeswarghat Benares city
WHEREAS Chella Subba Rao has instituted a suit against you for Rs. 175/-, you are hereby summoned to appear in this Court in person or by a pleader duly instructed and able to answer all material questions relating to the suit, or who shall be accompanied by some person able to answer all such questions on the 6th day of October 1925 at 10 o'clock in the fore-noon to answer the claim; and, as the day fixed for your appearance is appointed for the final disposal of the suit, you must be prepared to produce on that day all the witnesses upon whose evidence, and all the documents upon which, you intend to rely in support of your defence.

Take notice that, in default of your appearance on the day beforementioned, the suit will be heard and determined in your absence.

Given under my hand and the seal of the Court, this 19th day of September 1925.

HAZARI LALL, MUNSARAM.

లోకసంచారము

ఎన్నికల వివరాలు

ముద్రాణము నిండినది. తిరిగి ఎన్నికలు జరుగునని భావించారు. మున్నెను కొంతకాలము ముద్రాణము ముఖమైన జాబితాకారు. ఈతూరి మనవారలోనివారి కెవరినైన నిలుపవలెనుగాని బయట వారు పనికి రాదని ఇద్దరు ముగ్గురు ప్రముఖు లొకచో గూర్చుండి మాట్లాడుచుండిరి. ఎవరిని నిలిపిన బాగుండునని యొకరినరి. వానకు పెద్దవాడు హలాయుధ పెట్టిగారిని అవకలరి పెద్ద కైందునెవ మొదలగాగారిని నిలిపిన బాగుండునని. ఇట్లు జరిగిన కొన్ని కృతు సకాలములో వీరి నామినేషనులు దాఖలు అయినవి. ఆపైచే చైరుమన్ గారికి వేర్వేరుపట్టింది. కాంగ్రెసు పార్టీయట్లు. నాకెదురు కక్షయట్లు వీరెట్లుగలుగుతో చూడమని శివము ఎత్తినది. వైకోత్తై వైకోలు, కబురులపై కబురులు, మ్యూనిసిపల్ నాకరుల రాకలు జరుగుచున్నవి. ఈభకార్యమునకు ముందు పశువునుకుమతో విధిగడపను కృంగారించునట్లు ఆపైచే ఈరాకపోకలతో వార్డు కృంగారము ప్రారంభమయెను. ఈరాకలెందుకే? ఈ యువ్యవమునుండి హలాయుధ పెట్టి గారిని మరలించుటకు పాతన్నే హితులనే నిలిపియుంచుటకు- కొందరు హలాయుధ పెట్టిగారిని పోషదనరి. ప్రయత్నము మాన ఁదనరి. పెట్టిగారు ఘట్టివారే. ఎన్నికలతోజాదాక విధిలోనికే వచ్చివారుకారు. ఇట్లుండ కూలీలు, గడ్డపారలు, జవానలు, ఓవర్సెర్లు ప్రత్యక్షమై పిట్టలు సరికేయుచుండిరి. ఇన్నాళ్లకు పంటపండింది కాబోలు! మ్యూనిసిపల్ వారు బహుశ్రద్ధతో పని చేయుచున్నారని ధ్రింపజేయుటకు కాబోలు ఈ అదాహుడి యని ప్రజలు పలుకుతుల తలంపజొచ్చిరి. హలాయుధ పెట్టిగా రు పగటిపూట యిట్లు తిరిగి వోట్లకు సంపాదించ ప్రయత్నిం చుచుండిరి. చైరుమన్ గారు తమ పాతన్నే హితులకై స్నేహితు ల ముఖము వార్డులో కాన్వింపనీయకయే, తామే వారికిగాను వార్డులోని ప్రముఖులనురప్పించియు తాము స్వయముగావచ్చియు ప్రయత్నములు సలుపుచుండిరి. పగలు వచ్చిన బాగుండవనియు హూటో చేతురనియు రాయబారములు ఈవ్యవహారంతంతయు రాత్రులయందు జరుపుచుండిరి. వార్డుంతయు నొకమాటమీద నున్నది కొందరు విభీషణాయలు అటునిటునుగులాడుచుండిరి. మాటలు మాటలలోనికి దిగినవి. పురోహితులు, మేస్త్రీలు చీటికంటె స్వానుదాతులు ఏకైక్యులి. వోటుగర రిద్దులక రు పెరిగినది. వోటలు కాల్యుగోషేడి వోటులపై ఎరుగనిది దుడ్డు యిస్తే నేగాని యిట్లువదిలి రానన్నది, పోటాపోటీలమీద వోటు విలువ ఎల్లరకు బోధపడినది. డబ్బు మందర స్నేహితి ము, బంధుత్వము, పెద్దరికము అన్నియు ఎగిరిపోయినవి. ఎన్ని కలుకేసే. ఇకనేమచూడండి తమాసా. మనిషిని పఠకరించేదు కులేదు. పిపాయలన్ని వట్టిచై పోయివాయి. నిధులలోకి వంటరిగా వస్తే దండు తాతేమోనని ప్రాములు అరచేతులో నున్నాయి. నాకేమిభయము? అరగుమీద పండుకొని నిద్రించుచున్న వాని పలె నటించుచు- లోకసంచారము చేయుచున్నాను. తను తను వోట్లకు తిరిగిపోకుండ నిర్దుర అయినా తేకుండా తెల్లవార్డు కాపలాలు కాయుచుండిరి. ఎట్లనో తెల్లవారింది. నిధులయందు ధూళిరేసుచున్నది. మోటార్లు భోగముని మోగుచున్నవి. జబ్బా లు పరుగులిడుచున్నవి. ఎన్నడూ సద్దులేని పిట్టలకుటనే అక స్వాత్తు గ గ లి గి స ర గ గొ గ ధ్వ ని కి పిల్లు తారుమారగుచుండిరి. కాశీలవారు కాశీలను ప్రాచురం డిరి. స్త్రీవోట్లకు కృంగారించుకొనుచుండిరి. అమృతయ మోటారిక్కి పోవుచున్నదే! అంబయ్య జబ్బాలో పోవుచు న్నాడే యిది అమృతయ్యులు విస్తయ్యలై జూచుచుండిరి. తా యవ్వు నిడివిపోతానన్నవారి కన్నపై సుకు మోటారు, జబ్బాకూడా కెక్కినది. మోటారిక్కినివారి మనస్సు తిరి పోయింది. నాకుమాత్రం యాత్రాతా ఎప్పుడు తగ్గనా చెవుల దడ యొప్పుడు చల్ల బడునా యనిపించెను. ఎన్నికల ప్రారంభం ఇక గంటకు జరుగును. చైరుమన్ గారు దయచేసినాడు. కాంగ్రె ల్లకు కొందరు విచ్చేసినారు. పోలింగు ఆఫీసరుగారు వచ్చినారు. గుమాస్తాలు పరివేషించినారు. చుట్టూ జనముమూగినారు. వచ్చే జబ్బావస్తూయున్నది. పోయే మోటారుపోతూవుంది. అభ్యర్థి లు, ఏకైక్యు, సహాయులు ఎల్లరు హాజరై వారు. రంగము పూర్తిఅయినది. హంగ: అంతా సిద్ధమైంది. చైరుమన్ గారికి సలా ములిపిన సలాములు, గుడ్ మార్నింగులమీద గుడ్ మార్నింగులు, నమస్కారాలమీద నమస్కారాలుసాగినవి. ఎర్రతలపాగలవారు ప్రత్యక్షమైరి. ఈ జనాన్ని కూర్చుండుచుటకు కూర్చోలేట్లు భకరివహాగ్నికు మనిషిమీద మనిషి యెక్కి చిక్కిం చూస్తూ

వున్నారు. ఏమి కనపడుతుంది? లోపల జరిగే నాటకం! సభ్యు లకు, ఏకైక్యు, చైరుమన్ గారి యిద్దరులకు తప్ప పెరవారి కేమియు కన్పించదు. ఒకరిమొగము ఒకరు చూచుకోవలసిందే! ఒకరిని ఒకరు త్రోసుకోవలసిందే! ఓట్లకు వస్తూయున్నారు. విదొంటి ఫయంగు ఆఫీసరుగారు వెంటబడినీ చీట్లు యిస్తూవు న్నారు. గుమ్ముచువద్దనున్నవారు తమ పక్షమునకు చేరిన వోట్లను గొంపరించి లోనికి పంపుచున్నారు. ఎదుటిపక్షమువారికి శ్రీ రంగనీరులు చెప్పమా లోనివారు బయటకు రానిండయ్యా అంటూ అడ్డగించుచూ కాలమును నృకపుచ్చుచున్నారు. పో లింగు ఆఫీసరుగారు పెట్టిన అక్షేపాలపై ఆర్డరులను వేయక యే తమ పనిని సాగించుచున్నారు. వాదముల దోవనవాదము లున్నవి. పరుషవాక్యములేవో జరుగుచున్నవి. పనే మోసాగు చున్నది. ప్రాతవచ్చిన వోట్లకు తమ ఇచ్చవచ్చిన వారోపేరు కెదు రుగా X మార్కులు వేయుచున్నారు. కొందరు తెలియనివారు కాగితము మీద మార్కు పెట్టుటకుమార్డుగా దప్పుతుచేసి పోవు చున్నారు. కొందరు తెలిసియు తెలియనివారివలె నటించి పోలింగు ఆఫీసరు తాముచెప్పిన పేర్లకు ఎదుట సరిగా మార్కుచేయు నో లేదో యని పరీక్షించుచున్నారు. నిశానిదారులము గనకనే పోలింగు ఆఫీసరుగారి దయకు పాత్రులమైతిమి. మనము చెప్ప వేరొకటైతే వారు మార్కుచేయునది వేరొకటి కాకుండదా యని కొందరు విలేర్కించు చున్నారు. అట్లే జరిగెనులే అని కొందరు రనుచున్నారు. చైరుమన్ గారు అటునిటు తిరు గుచున్నారు. చుట్టూ వింటుచున్నారు. బోహారు లందుకొను చున్నారు. కనుకైగలు చేయుచున్నారు. నెమ్మదిగా ఫలాని వారికి వోటుచేయండిని రహస్యముగ మాట్లాడుచున్నారు. ఈ అవస్థలన్ని స్వలాభముకొరకే - తన పార్టీ సభ్యులు వచ్చిన తనకు చైరుమన్ గారి నిలుచునుగాదా? కరణం మునసబు నాపట్టి యితే ఎట్లా కొట్టుతావో చూస్తానురా మొగుడా యన్నట్లున్న ఈ విచిత్రము లన్నియు చూచుచుండనే ప్రార్డు పెట్టిమీదికి వచ్చెను. కడుపులో ఎలుకలుదూరి త్రవ్వ వారంభించినవి. అంతట నాదోషను నేను పోయి భుజించి తిరిగి వస్తాని. మధ్యా హ్నం ౧ గంట లయినది. గుమాస్తాలు అలసిపోయి యుండిరి. విడిచిపెట్టుకొని ఆఫీసరిచ్చే వెంటరు స్త్రీపులేకా కడలపు. లోనివారు బయటికే రాదు. వోట్లకు వోట్ల నివ్వవలసినవారు చాలమంది దిగబడియున్నారు. చైరుమన్ గారేమో గడియారము జూచుచున్నారు. ౧ గంట తెప్పపెనునా? గేటుబందు ఎప్పుడు చేతునా యని ఎదురుచూచుచున్నారు. ఆలస్యము బాధిపుర్యకముగా చేయుచున్నారు. గవర్న మెంటుకు తంతి యిచ్చిన బాగుండునని కొందరు రంటున్నారు. ఎట్లనో అట్లు 4 1/2 గంటకు వోట్ల నిచ్చువారు మిగులరైరి. పని ముగిసినది. ౧ గంట లైనది. జనము వెలుపలకు వెట్టివేయబడిరి. చైరుమన్ గారు వోట్లను లెక్కించిరి. కాంగ్రెసుపక్షము వారికే జయమని గగనస్వరముతో చాటిరి.

ప్రత్యక్షులు నొడ్డిత్రోవనుదాటిరి. బయటనున్న జనము భక్త్య మేడనే జయమన్నట్లు నేయనిధన్యవాదము లొనర్చిరి. గచ్చినవా రిని బహునిగముల క్లాఫించిరి. పోలింగు ఆఫీసరుగారు వోటుకా గితములపై నీరియ్యలో నొంబరునీయక ఓట్లరేట్లులోని నొంబరు వేయుటచే తామెవరికి వోటువేసినది తెలిసికొని చైరుమన్ గొంప పీకేవేయనని కొందరు భయపడుచుండిరి. వోటులెక్కిం చినతర్వాత పెట్టెనీలుచేయక పోవుటచేతనే గదా, మనమెవరికి వోటువేసింది తెలిసికొని యిచ్చినదబ్బు కక్కమనుచున్నారని కొందరు విచారించుచున్నారు.

జయమొంది రావలసినవారు నచ్చిరిగదా? మార్గములయి నా ఎన్నికలమాలగున బారపడ్డవిగదా? నాయంతిముందరపు విస్తరాకలు నిలుచుటలేదు గదాయని నాకుసంతోషముగా నున్నది. స్వలాభమునకై ఎట్టి అవినీతిపాలుగావలసి వచ్చుచు న్నది! నీతివర్తనయొడ వీగి వానము ప్రభువుగనున్నది యీ పంటలు జూచినవారికి చదివినవారికి బోధపడవచ్చును.

(లోకసంచారి)

వాయువు నొప్పులకు మందు

పీసా 1-కి రు, 1-0-0

అకసాత్ముగాగని, గాలిలోగాని, తినుపదార్థములలోగాని, మార్పులన 1 జ్వరముచుట్టు, 2. కీళ్ళసంధులలో నొప్పులు 3. కీళ్ళుబిగిడియుట. 4. సంధులయందు ఉబ్బు, 5. శేమటకు పిలులే నటుల సర్వాంగము బిగిడియుట మొదలగునవి ఈవందును కొన్ని పూటలుత్రాగిన తోడనే సంధులయందు పోటునొప్పులు పోయిశరీరము యథాస్థితికి వచ్చును. భాగ్యల ఫలముల వేడినీటి తోగాని, ఇటుక సాడుముతోగాని గాచి అమృతంజనమురాయ వలెను.

అమృతంజనం డిపో, మదరాసు - భొంబాయి,

వాతావరణ సితి

1925 నవంబరు 29-వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మొత్తము గ్రామీణుల అర్హులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో	మొత్తము గ్రామీణుల అర్హులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో	మొత్తము గ్రామీణుల అర్హులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో	మొత్తము గ్రామీణుల అర్హులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో	మొత్తము గ్రామీణుల అర్హులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో గ్రామీణులలో
గోపాలపురం	92.3	78.0	...	28.08	44.96
విశాఖపట్టణము	89.2	81.3	0.40	17.65	37.09
కాకినాడ	92.2	80.9	...	29.98	...
మచిలీపట్టణము	90.7	79.8	...	21.66	41.59
కర్నూలు	96.3	76.4	...	12.51	26.01
బళ్లారి	91.9	69.0	1.73	7.82	20.51
కడప	94.1	77.8	...	18.50	31.28
నెల్లూరు	95.2	78.9	...	8.80	37.98
మద్రాసు	92.5	78.3	...	11.89	50.74
కడపూరు	90.3	75.4	...	15.86	52.94
నేలమ	94.5	74.0	0.65	14.03	39.80
కొయంబూరు	89.6	71.6	...	7.03	22.29
తిరుచనాపల్లి	99.2	77.9	...	12.63	38.18
నాగపట్టణము	91.4	78.4	...	4.37	54.88
మధుర	95.4	78.1	...	14.17	33.58
పాంబూ	89.9	79.9	...	0.26	37.00
తిరునల్వేలి	1.89	28.34
తిరువేండ్రము	88.3	75.3	0.53	22.32	54.51
కొచ్చి	87.2	73.6	0.77	59.94	114.51
కాలికట్టు	89.6	74.6	1.32	99.62	117.16
మంగళూరు	88.6	72.6	0.24	117.66	125.68
తెంగుకూరు	85.7	63.8	1.65	14.83	35.87
మేరకార	78.6	62.0	0.74	104.71	125.46
కొడెకనాడ	65.0	53.2	1.53	23.82	62.18

సర్కారులు:—విశాఖపట్టణములో 0.40 అంగుళములు వర్షముకురిసినది. ఆకాశమునందు మేఘములులేవు. కాకినాడ యందుమాత్రము ఆకాశము స్వల్పముగ మేఘావృతమైయున్నది. గోపాలపురమునందు పోతన్నాసితి 3 1/2 డిగ్రీలు, అధికముగను, విశాఖపట్టణమునందు 4 డిగ్రీలు అధికముగను, కాకినాడయందు 2 1/2 డిగ్రీలు అధికముగను యున్నది.

డక్కను:—బళ్లారిలో 1.73 అంగుళముల వర్షముకురిసి నది. ఆర్ధ్రత బళ్లారిలో అధికముగనున్నది.

కర్నాటకము:—ఆకాశము శుభ్రముగనున్నది. ఆర్ధ్రత తక్కువగున్నది. పోతన్నాసితి సమముగనున్నది.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్షపాతము

సిద్ధా సెప్టెంబరు 28:—నూతన పచ్చిమవార సంచలన మునను యుత్తరమునందు వర్షము కురిసెను. ఈవాస్తవభాగ మందు జడివానలు కురియుచున్నవి. అస్సాము ప్రాంతము, వంగదేశము, బ్రహ్మదేశము, ఉత్తర పాంచాలము, కాశ్మీరము, పశ్చిమోత్తర ప్రాంతము, దక్షిణ హైదరాబాదు, మైసూరు, హవరాసు, దక్కను భాగములందు వర్షము సాధారణముగ నున్నది. బర్మా, బొంబాయి, దక్కను మలబారు, మదరాసు నైర్వృతి ప్రాంతములందు తుపాకములు పడెను.

మైసూరింగు 3, బీజపూరు, గల్బర్గా 2, తిరువేండ్రము 1, బళ్లారి 2 అంగుళములు.

నూతన—పంజాబులో హవ్వనవచ్చును. (అ. ప్ర.)

బెంగాలీయువకుల అరెస్టులు

బనారసు, సెప్టెంబరు 28:—సుమారు అరదశమంది బంగాలీయువకుల నరెస్టుచేసి పోలీసువారు వారియిండ్లను సోదా చూచిరి. దుర్గపూజానిమి త్రమై వారు శ్రోతగా కాకి వచ్చి నవారు. కొన్ని బండిపోట్లు వోరీనేరముల సంబంధములో వీరిని అరెస్టు చేసినట్లు తెలుపబడినది. (అ. ప్ర.)

భీమవరము తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాల
సంఘముయొక్క ఆవసరమహాసభ

30-9-25

ఈసభ భీమవరము తాలూకా రాయవర గ్రామములో ఈనెల 19 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 1/2 గంటలకు క్రియార ఆర్డ్రోట పరరామకరావుపంతులు బి. ఏ. గారి అధ్యక్షతన జరిగినది.

సభకు తాలూకాలోని 90 స్కూళ్లనుండియు మొత్తము 300 ఉపాధ్యాయులలోను 157 గురు హాజరైరి. తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షుడు ఉపాధ్యక్షుడు, నిడమరై లక్ష్మీనారాయణ గారు (సభ్యుడు) గ్రామములోని కొద్దిమంది ముఖ్యులను సభకుహాజరైరి. సభ సరిగా 2 1/2 గంటలకు ప్రారంభమైనది. క్రియార ఆర్డ్రోట పరరామకరావు పంతులు గారు అధ్యక్షులుగా నెమ్మొనరిరి. అనంతరము బందారు కృష్ణయ్యగారు (ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు) ఈ ఆవసరమహాసభ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని ప్రోత్సాహమువలన తమ యిబ్బందిలను వారికి నివేదించుకొనుటకుగాను పిలువబడినదనియు, ప్రస్తుతము పహాయనిరాకరణవాదులు సభ్యులుగాను అధ్యక్షులుగాను ఉండుటవలన పాలకులకు ఉపాధ్యాయులకు గల అభిప్రాయములకు ఒకరికొకరు చెల్లడిచేసికొని కష్టములను బాపుకొనుటకు తీరుననిచెప్పిరి. ఉపాధ్యాయులతనములు మిక్కిలి తక్కువగానుండుటచేతను స్వగ్రామమువిడిచి ఇతర గ్రామములకు బదిలీయగుటచేతను, ఉపాధ్యాయులు పడుకష్టములు తా-బోర్డువారు ఆలోచించి తగుసదుపాయములు చేయవలసినదని కోరిరి.

తరువాత కార్యదర్శి తననివేదికను చదువుచు గతసంవత్సరములలో సుపాధ్యాయులు సరిగా చందాలనిచ్చుట లేదనియు ఆచందా ఈయనియెడల పనిజరుగుట దుర్లభమనియు, బాకీయున్నవారి పేరులు నలుగురిలో చెల్లడిచేయవలెనని యున్నను తా నట్లు చేయుటవలన అట్టివారికి చిన్నతనముగా నుండునేమోయని యాలోచించి తాను మానివేసినదియు ఇకముందునుండియైనను ఏ సాలు చందా నాసాలున నిచ్చుచుండవలయుననియు కోరిరి.

అనంతరము అధ్యక్షులు, విద్యుత్తనగా నేమియోక్షానము కలిగి యుండుట వలన కల భావము ప్రస్తుత విద్యావిధానములో భాగండు లోపములు పరిపాలనావిధానములో నున్నది. పూర్వము విద్య ఉపరహాను అన్నదును ఉపయోగపడియుండలేదు. పూర్వపు గురుశిష్యసాంప్రదాయములో ఇప్పటివలె ధనాధికులకు ఎక్కువ గౌరవమిచ్చి చీదలను ప్రోత్సహించెను. క్రీస్తుశ్రీశ్రీదును బిడ్డ బ్రాహ్మణుని కుమారుడైన కుచేటును గురువుగారి వద్ద కొకవిధముగా విద్యగరచిరి. ప్రస్తుత రాజకీయ తంత్రములలో విద్యాభివృద్ధిబొందుట కష్టముగాని సాధ్యమైనంతవరకు నున బాలరకు బాగుచేయుటకు మనము ప్రయత్నించవలెను. ముఖ్యముగా ఉపాధ్యాయులు గమనించవలసిన విషయమేమనగా వారు గ్రామములలో పొట్లాటలు పెట్టి ఒకరితరపున తేరి బాలురకు పాఠములుజెప్పుట మాని కొట్టువెంటిని తిరుగుట మాని చేయవలయును. ప్రస్తుతములో మనతాలూకాబోర్డుకున్న అధికారము చాలతక్కువ. మీరు కోరికెకోర్కెలు భారీకి అందుబాటులో నున్నవియో యుండవలెను. ప్రెసిడెంటుగారు మీ తీర్మానములచరకు రాకమునపే కొన్నిసంగతులు మీకు చెప్పవై యున్నారు. కాన సావకాశముగా వివగోరుచున్నాను. శ్రీయంత బాపిరాజుగారు (తా||బో||ప్రెసిడెంటు) తాను యీ ఆవసర సభకు పిలువలసినదని చెప్పినప్పుడు ఉపాధ్యాయుల కష్టములు తమకును తమకష్టములు ఉపాధ్యాయులకు చెల్లడిపరచుకొని తగిన సర్దుబాటుచేయవలయునని ఆయుద్ధేశ్యముతోనే తమకుండు సందేహములు నివారణకొరకై ఉండిరినియు, చాటిలో కొన్ని నిప్పుడు తీర్మానములుగా పెట్టిరినియు, ఉపాధ్యాయులకు గల కష్టములలో కొన్నిటిని తొలగించుటకు తమకు లోభిభూతుకు ముచ్చటించెదమనియు చెప్పిరి. వారికి ఉపాధ్యాయులన్న ఫిక్సుచమర్యుడ. ఏలవ వారిమీదనే దేశముయొక్క పురోభివృద్ధి యాధారపడియున్నది. వారిలో ఎవరైనను ఎప్పుడైనను తనతన వ్యతిరేకముగా పనిచేసినప్పటికిని అది మనస్సునందుంచుకొని సావకాశము చిక్కినప్పుడు అపకారము చేయు నుద్దేశములేదు. ఉపాధ్యాయుల జీతములను వృద్ధిచేయుటకు ఆలోచించి ప్రైవింగ్ కానివారికి రు 15 లును, అయినవారికి రు 17 మెదలు 20 లు వరకును గ్రేడు ఏర్పరుచుటకు ఆలోచించుచున్నాము. అంత కన్న ఎక్కువ చేయుటకు ప్రస్తుతము పిలువబడు. ఏలవ నూతనముగా 30 పాఠశాలలు స్థాపించుటకు ఆలోచనలోనున్నది. ఇది

వరకును 90 లోను తేర్చిన మొత్తముమీద మరి 24 గ్రామములకు తప్ప మిగిలిన అన్ని గ్రామములలోను పాఠశాలలుండును. ఇదివరలో ఈబోర్డు ఆదాయము 90 వేలలో రు 50,000 పాఠశాలల నిమిత్తము వ్యయపరుచబడుచున్నది. ఇప్పుడు మరి 15 వేల రూపాయలు ఆవసరమగును.

ఇక మీరు ఆలోచించవలసిన రెండవసంగతి ఏమనగా, ఉపాధ్యాయులకు జీతములు అభివృద్ధిచేయుటకు సర్వీసా, సమర్థతారేక ఉత్తరాలైన పరీక్షలు పీటిలో చేసినట్టి పీటిలో ఏయొక్కటి అయినను అందుయెడల అన్యాయము జరుగును. నేనెరిగినవారిలో సర్వీసున్నవారు అసమర్థులుగానున్నారు. అట్టివారిని ఏమిటికి పంపినను మారుటలేదు. నాయభిప్రాయమునుబట్టి జీతము లభివృద్ధి చేయునపుడు ప్రైమాడును ఆలోచించవలసినదనియే.

(1) కమ్యూరము వడ్డము స్కూళ్లలో ప్రవేశపెట్టుటవలన బాలరకు ఇదివరకు చెప్పుచున్న పాఠములు తగ్గించవలెనా? లేక బడి పనిచేయుకాలమునకు అనంతరము అనగా తెరవక పూర్వము, మూసినచేత, బాలరకు నేర్చుచు మిగిలినకాలములో ఇతరులకు నేర్పవలసినదనియో?

(2) తా||బో|| నుంచి ఏకులు స్కూళ్లకు తేరుటపెట్టు? నూలు తిరిగి తా||బో|| చేరు పెట్టు? సెంటరుకు నునకు జవాను చే ఏకులను పంపిన అది ఉపాధ్యాయులకు పంచి వారివద్దనుంచి వడకెన నూలు తీసికొని జవానుద్వారానే ఆఫీసుకు పంపిన విలసనని తలంచెదను.

(3) రాట్నములను సరిగా పనిచేయించనివారికి శిక్షలేమైనందువలెనా? ఏవిధము మామూలు స్కూలుపనిలో లోపములున్నట్లు శిక్ష లేవిధముగానుండవలెనా? బదిలీ చేసినయెడల చాలామ్యునరగా భావించుచున్నాడు. ఉద్యోగములో జరిగిన పుట్టి బిరియందునను మాట ఉపాధ్యాయులు మరునకూడదు. వారిని ప్రాన్సఫరుచేయునపుడు నేను ముఖ్యముగా నాలోచించునది పాఠశాలల యభివృద్ధియే. ఉపాధ్యాయుల పాకర్యము అంతగా ముఖ్యమైనదిగా నేను పాటింపను.

(4) ఖద్దరు బట్టలు కట్టుకొనవలసినదని చేసిన హెచ్చరిక ప్రకారము ఖద్దరు తాము కట్టుటవలనను బాలరచే కట్టించుట వలనను ఏవిధములైన నష్టములైననున్నవియో అవి ఏవి?

(5) ఉపాధ్యాయులు బాలర హాజరుపట్టి చేయునపుడు మోసము ఎక్కువగా జరుగుచున్నది. సాయంకాలము వచ్చినవారికి రానివారికి కలపి హాజరుచేయుచున్నాడు. సకాలములో చేయుటలేదు. ఇట్లుబడిన గట్టిగా శిక్షింపబడుదురన్నసంగతి జ్ఞాపకముంచుకొనుటకు మిమ్ముందరను కోరుచున్నాను.

(6) స్వగ్రామములలో పాఠశాలలలో నున్న యుపాధ్యాయులను వారిని గురించి ఏమాత్రమైనను రిపోర్టులవచ్చినయెడల వారిని తక్షణ బదిలీచేయుటయో లేక ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నున్నచో సహాయోపాధ్యాయుడుగా మార్పులో జరుగునని తెలుసుకొనగోరెదను. ఇది ముఖ్యముగా మిమ్ములను గ్రామములోని కక్షలలో సంబంధము కలుగజేసికొనకుండవలెనని కోరుచున్నాను. స్వగ్రామములోనున్నవారిలో కొందరు న్యాయవిరుద్ధముగా ఎల్లకనులలో సంబంధము కలుగజేసికొనుచున్నారు. అట్టివారిలో కొకరను రాబి సీతారామయ్యగారు అయ్యన్న నాయుడు గారి తరపున ఏజంటుగా కూడ పనిచేయుచున్నారు. నేను అధ్యక్షపదవికిరాగానే సెలవు పెట్టి యున్నాడు. వారిని బర్లరపు చేయుటకు నా కధికారమున్నను నా స్వవిషయమగుట చేతను ఆయనంతల ఆయనే ఇక ముందు సరిగా నడచుకొందురను ఆశచేతను ప్రస్తుతములో నూరకుంటిని. ఇకముందట్టిని వానోట్టినులోనికి వచ్చినయెడల కఠినముగా శిక్షించడమవును.

(7) ఇప్పుడు స్కూళ్లలో వాడుచున్న వాచకపుస్తకములలో నీతిబాహ్యమైనట్టియు దేశోపా మైనట్టియు పాఠము లున్నవి. చాటిసానే దైవభక్తియు దేశభక్తియు పురిగొల్పునట్టియు నీతిమంతమైనట్టియు పాఠములను నేర్పింపవలెనని మిమ్ములను కోరుచున్నాను.

(8) మీరు తీరపు బిల్లులు వగైరా వ్రాయునపుడు బిల్లులు తెనుగులో నున్నను ఆంగ్లమున పూర్తిచేసి పంపుచున్నారు. దేశభాషనే వాడవలసినదని ఇదివరలో ఎన్నిమారులు హెచ్చరించి నను అట్లు చేయుటలేదు. ఇకముందైనను ఆంగ్లభాష మాని మాతృభాషనే వాడుటకు ప్రయత్నము చేయుడు.

(9) పంచమపాఠశాలలలో బ్రాహ్మణ్యక్షత్రియ, వైశ్యులు ఇంకను ఉపాధ్యాయులుగా నెట్లులేదు. వారు నెట్లనగాని ఆ స్కూళ్లలో విద్య బాగుపడనేరదు. గాంధీమహాత్ముడుచెప్పిన అస్పృశ్యతా దోషము తగ్గించుటకు వీలు కలుగదు. అందుచే అట్టివారిని ప్రాప్తపాఠశాలకు గాను వారికి ప్రత్యేకముగా జీత

మునభివృద్ధి చేయవలెనని యున్నది. అట్టి యభివృద్ధి ఎంతకాలము యునో ఆలా చేసినయెడల మీలో నెనరు వెట్లుదుకో నాకు తెలుపగోరుదును.

(12) ఈమధ్యఉపాధ్యాయుల మార్పుల విషయములలో కొందరికి కష్టము కలిగియుండవచ్చును. కాని పాఠశాలభివృద్ధిని మనస్సునందుంచుకొని బాలికాపాఠశాలలలో నున్న యువకులను బాలర పాఠశాలలకు మార్చి అందున్నప్పుడులను బాలికా పాఠశాలలకు మార్చి యున్నాను. ఏలవ బాలికా పాఠశాలలకు సాధ్యమైనంతవరకు స్త్రీలనేతమిట న్యాయము. కాని వారు దొరకనందున ముసలివారైనను వేసిన బాగుండునని అట్లు చేసియుంటిని.

(13) మీరందరను ముఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయము మరియొకటి యున్నది. అది ఏమన మీరు తాలూకా బోర్డు ఆఫీసు చుట్టును తిరుగుట మానివేయవలెను. ఇదివరలో ఇతరవృత్తులలో నున్నవారు అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్ష పదవులలో నున్నవారిప్పుడు వారికి తీరికలేక గుమాస్తాలమీద ఆధారపడి వారి ఆర్థికమీద సంతకములు చేయుచుండినను ఇప్పుడు స్వయముగా చూచి చేయుచున్నప్పుడు గుమాస్తాల తంత్రమాత్రము ఉపకారము చేయుటకు సావకాశము లేదు. ఇదియేకాక మీరు వారిని పలుమారు చూచుచుండినచో మీవలన ప్రతిఫల ముచేతించి కాగితములు కూడ నాలస్యముచేయవచ్చును. రెండువిధములను గూడ మీరే నష్టపూర్వమయగున ఇకముందునుండి ఆఫీసు చుట్టుగాని అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులచుట్టుగాని తిరుగుట మాని వేయుడు. దేశములో పూర్వపు గురువులవలె శిష్యులయందు తగు శ్రద్ధ తీసుకొని వసిష్ట, విశ్వామిత్ర, నానకు, రామదాసు మొదలగు గురువుల నాదర్శులుగా నుంచుకొని పనిచేయుడు. మీకున్న ఇబ్బందులను సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించుటకు ప్రయత్నము చేయుదును.

తా||బో|| అధ్యక్షుల ఉపన్యాసానంతరము ఈ దినవ తీర్మానములు అంగీకరింపబడినవి.

(1) ప్రస్తుతపు తరిగిటులనుబట్టి ఇప్పుడిప్పుచున్న జీతములు జీవాధారమునకు చాలవు. కనుక ఉపాధ్యాయుల సమర్థతలను బట్టి కనీసము రు 20/- లైనను చేయించగలందులకు కోరుచున్నాము.

(2) ఇప్పుడు జీతములు ఆరస్యముగా నుట్టుచున్నందున ఇకముందు నుంచి త్వరలో ముట్టుటకు తగిన ఏర్పాటులచేయించి ఆఫీసు బిల్లులు ఉపాధ్యాయులబిల్లులు ప్యాసయినచే కాని ఫ్యాసు చేయించ కుండగలందులకు తా||బో||వారిని కోరుచున్నాము.

(3) ప్రస్తుతము విద్యావిధానము అసంతృప్తికరముగా నున్నందున ఇకముందు విద్యావిషయములో మార్పులు జరిగించి సరియైన వాచకపుస్తకములు పెట్టగలందులకు తా||బో|| ద్వారా గవర్న మెంటును కోరుటకు తీర్మానించడమైనది.

(4) ఖద్దరును దేశములో వృద్ధిచేయుటకు గాను బాలర చే కట్టించుట ముఖ్యవనరము కనుకను, ఉపాధ్యాయులు కట్టించి బాలురు కట్టుగాన ఉపాధ్యాయు లందరు ఖద్దరునే ధరించగలందులకు కోరడమైనది.

(5) తా||బో||వారు ఉపాధ్యాయులను విద్యావిషయలోపములకు బదిలీ చేయునపుడు విద్యాభ్యాధికారాలలో సంప్రతించి చేయగలందులకు కోరడమైనది.

(6) పాఠశాలలోని బాలరకు నూలుపడుకుటను ప్రాప్త హించుటకు గాను వారిలో వారికి నూలు పోటీపరీక్షలు పెట్టి బహుమతుల నీయవలసినదని కోరుచున్నాము.

(7) ఉపాధ్యాయులకు జీతములు 1 వ తీర్మానములో ప్రకారము వృద్ధిచేయుచు స్వగ్రామములో గాని చుట్టుప్రక్క గ్రామాదులలో గాని ఉంచవలసినదని తా||బో||వారిని కోరడమైనది.

(8) 1925 సం|| పూర్వము బ్రయినింగ్ అయిన వారిని మ్రోయరుగ్రేడు బ్రయినింగ్ అయినట్లు ఎంచి స్కేలు యప్పించగోరుచున్నాము.

(9) ఖాయమైన ఉద్యోగములను తక్కువ గ్రేడులోనికి మార్చుకుండా ఉండవలసినదని కోరుచున్నాము.

(10) ఉపాధ్యాయులను బదిలీచేసినప్పుడు బ్రావిలింగ్ అలవెన్న ఇప్పించగలందులకు కోరుచున్నాము.

(11) భీమవరం సెంటరు ఉపాధ్యాయులు అచ్చుఫారములను సప్త చేయించమని కోరిన తీర్మానమును ఈసభవాడు నిరసించుచున్నాడు.

(12) వైద్యసహాయమునకు జ్వరము, దగ్గు, గ్రహణివగైరామాత్రలు ఉచితముగా తా||బో|| ప్రెసిడెంటుగారు ఇప్పుడు నన్నందున అని గ్రామములలో పంచిపెట్టుటకు ఉపాధ్యాయులకు కోరడమైనది.

అంతట మా శాలాకావోద్ధ అధ్యక్షులగు శ్రీ. యు. పి. గంధీ వెంకటరెడ్డిగారు ఉపాధ్యాయులు తమలోటులగుర్చిన అర్హములను చేయలేదనియు, కొంత ఎల్లెన్నను ఇప్పుటకు బయల్పడుతున్నాయని చెప్పింది. అంతట అధ్యక్షులకు వగ సమయలో సభ ముగిసినది.

వార్తాంతరేఖలు

భీమునిపట్నం

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలు

భీమునిపట్నం పురపాలక సంఘములో జ. గోపాలస్వామిగారున్న మిలి వాసుదేవరావుగారు పోటీలేకనే సభ్యులైరి. ఇందు మొదటివారు కాంగ్రెసుపక్షపు అభ్యర్థి. వీరు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులు. రెండవవారు స్వతంత్రపక్షమువారు.

“చెడుగుడి” పోటీపరిశ్ర, వెండిగిన్నె బహుమతి

వారంధినములనుండి ఈగ్రామమున “చెడుగుడి” పోటీ పరీక్ష జరిగినది. అందుకు 11 పక్షములవారు పోటీకి నిలువబడిరి. తుదకు కడపటి ఆట డి 25-9-25 తేదీ సాయంత్రము జరిగినది. సదరు ఆటకు “కోవిలయూనియన్” అను పేరుగల పక్షమువారున్న “మినవరీ బోర్డింగ్ క్రిస్టియన్ పక్షమువారున్న నిలిచిరి. సదరు పోటీలో “కోవిలయూనియన్” అను పక్షమువారు జయమునుపొంది వెండిగిన్నెను బహుమతిగ బడసిరి. క్రిస్టియన్ పక్షమువారు కూడ అతిపై పుణ్యముతో ప్రజలను సంతోషపరచుచు ఆటను ఆడిరి. ఈపోటీ పరీక్ష ప్రతి సంవత్సరమున దసరా రోజులలో జరిపించగలందులకును, శరీర వ్యాయామములను వృద్ధిపరచుటకు ప్రోత్సాహము నిచ్చుచుండగలందులకును యీ పురవాసులను కోరుచున్నాను.

మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

1-10-25 తేదీనుండి ఒకబండి మూడవ తరగతి ప్రయాణీకులకు మాత్రమే తెనాలి బెజవాడ స్టేషనులకు మధ్య తీసుకొని పోవునట్లు యేర్పాటు చేయబడినది.

Table with 3 columns: No., Train Name, and Time. It lists train schedules for the Telangana section, including trains like 153, 154, and 155 with their respective departure and arrival times.

ప్రస్తుతము తెనాలినుండి పగలు 1 గం 30 నిమిషములకు, గుంటూరు నుండి పగలు 2 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరి పోవునట్లు బండ్లకు బదులు సాధారణమైన బండి మొదటి, రెండవ, మూడవ తరగతి ప్రయాణీకులకు తీసుకొని తెనాలి గుంటూరు స్టేషనులకు మధ్యపోవును.

నచ్చనివా! సామ్యవాపసు చేయబడును!!

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యదృశ్యగ్రంథము. లగ్న స్థూలము, భావస్థూలము, గ్రహస్థూలము, అక్షరవర్ణము, పాదశతం వర్ణము, ద్వాదశభావఫలితములు, దశాంతర్దశాఫలితములు, మున్నగు పెక్కుసాంకేయములతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము వ్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిగి ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇమడ్చబడినవి. ఇది యింటిజ్యోతిషగ్రంథము. ధృవ 20 0. మొదటిభాగము రు 1-0-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

గ్రేట్ యిండియన్ బోక్స్ ట్రాడీంగ్ కంపెనీ, 2181 కళింగుట, విశాఖపట్నం.

తెనాలి

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 26:—28 తేదీన తెనాలి పురము ఎన్నికల సంరంభమున మునిసిపాలియన్. గత యెన్నికలలో నెప్పుడును ఇట్టి యాత్యాచారము పట్టుదల మేముచూచియుండలేదు. తెనాలి తాలూకాబోర్డు యెన్నిక లీసారి చాల పట్టుదలతో జరిగెను. తెనాలి ఫీర్స్ కీసారి యిద్దరుకమ్మవారు నిలిచివారు. అంగల కుదురువా ప్రత్యేక లగు కడియాల వీరయ్యగారును చినపాలెం కాపురస్తులు వాసిరెడ్డి కోటయ్యగారును అభ్యర్థులు, వీరిలో కోటయ్యగారు ఈ సర్కిల్ వారుగారు మరునా డాపెట్టెలు దెరవబడి వోట్లు లెక్కింపబడెను. కడియాల వీరయ్యగారు 300 వోట్ల భేదముచే గెలుపొందిరి.

తాలూకాబోర్డు సభ ఉపాధ్యక్షుని యెన్నిక 25-9-25 తాలూకాబోర్డు సామాన్య సభ క్రియంత కొసరాజు రామయ్య చాదరిగారి యాజమాన్యమున జరిగెను. ముమారు 18 మంది సభ్యులు హాజరెరి.

ప్రారంభమున బోర్డున కుపాధ్యక్షుని యెన్నిక విషయము దీసికొనబడెను. శ్రీయంత రామయ్య చాదరిగారు ఏలయుపాధ్యక్షుని యెన్నిక అప్పుడు గావలెనో విశదముగ చెప్పిరి.

ఈ తాలూకాబోర్డు 1 వ అట్టిబరులో నంత్యముగను. అప్పుడే యిప్పుడెన్నుకొనబడిన నూతన సభ్యులతో క్రొత్త బోర్డు అమలులోనికివచ్చును. అట్టి సమయములో చట్టప్రకారము బోర్డు వ్యవహారముల నడుపుట కొకయధ్యక్షుడుండవలెను. నూతన సభ్యులలో నెవరును ఆ తేదీకి ప్రమాణముల దీసికొని యుండరు గనుక పదవుల స్వీకరించుటకు వీలుండదు. అదియును గాక యిప్పటివారలలో నెవరినయిన ఉపాధ్యక్షుడుగ నియమించిన వారుండగలరు. అట్టివారలలో శ్రీయంత చదలవాడ ఉమామహేశ్వరరావుగారు రద్దులు. వారు యిటీవల వారిస్థానము నకు రాజీనామానిచ్చి తిరిగి యెన్నుకొనబడిరి. వారు 12 వ సెప్టెంబరున జరిగిన సభలో ప్రమాణమును గూడ తేసియుండిరి. అందుచే వారిస్థానము 1 వ అట్టిబరున భాళీగాదు. వారు బోర్డు వ్యవహారముల నడపుటకు వీలుండును. అట్లు చేయనివో జిల్లా బోర్డుధ్యక్షులు వారికిష్టమైనవారిని తెంపారెరి ప్రసిడెంటును నియమింపవలసియుండును. అట్టి పరిస్థితులు సంభవించుండనే బోర్డువారు ఉపాధ్యక్షుని యెన్నుకొనుట యుచితము. అదియునుగాక జిల్లా బోర్డుధ్యక్షులు నామినేటుకేయు ప్రసిడెంటుగూడ ప్రమాణమును ఆతారికులు వాటికి గైకొనియుండదు. అందుచే నది చట్టవిరుద్ధ మగును. దానిని తప్పించుటకై యెన్నిక జరుగబడెను. కాని చర్చ ప్రారంభించక పూర్వమే జస్టిస్ పక్షమునకు తెందిన భూపతి సూర్యనారాయణరావునాయడు చవాకుల వెంకటకృష్ణయ్యనాయడు, యీ కోటయ్యనాయడులేచి యెన్నిక లిప్పుడు జరుగగూడదనియు, దానికి వారి యసమృత్తి చెల్లుచున్నార మనియు, 1 వ అట్టిబరున నూతనబోర్డు రానుండగా, నూతన సభ్యులకుగూడ నుండగా, వారికట్టి యవకాశమును నివ్వక ప్రాతవారు దీసికొనుట పాటిగాదని చెల్లుచు అధ్యక్షుని తన డిస్సెంటును వ్రాసుకొనవని కోరెను. అధ్యక్షుడు దాని సంగీకరించలేదు. తరువాత వారి యసమృత్తిని వ్రాసియిచ్చి దానిని పుస్తకమందు వ్రాయమని గోరిరి. దాని కధ్యక్షులు ఒప్పుకొనిరి. తదుపరి ఉపాధ్యక్షుని యెన్నుకజరిగెను. శ్రీయంత చదలవాడ ఉమామహేశ్వరరావుగారు అందరిచే నేకగ్రీనముగ నెన్నుకొనబడిరి. వెంటనే శ్రీసూర్యనారాయణరావుగారు సహచరులతో సభను వదిలి వెడలిపోయిరి. తరువాత కొంతసేపటికి నాటి సభ ముగిసెను.

స్టీలు సెల్ వెటి 2263

ఇది 1862 సం॥ రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు వీదియు దీనిని విండుటకు వీలులేదు. యిప్పుడే గవర్నమెంటు కంప్లెక్టుగా గారైన రామన్ మినగారి వద్దనుండి ఒక యోగ్యతాపత్రిక వచ్చినది. “నా గడ్డమునందు గజ్జయుండి, తినివేయుచుండెను. తక్షణమే మీ జంషధమును వాడితిని. గజ్జ పోయినది. మొండి గాయుండిన స్థలమునందు మరల వెంట్రుకలు మొలచుచున్నవి”

బుడి 1-3 ధర రు 1-0-0.

టోకు ధరలకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Collingwood & Co., Mount Road, Madras

ఆంధ్రప్రదేశ్ నిర్వాహక

సమావేశము

ఆంధ్రదేశ ప్రత్రికా నిర్వాహకులకు మనవి.

ఆంధ్రదేశములో సుమారు 80 తెలుగు దైనిక, వార, పక్ష, మాస, పత్రికలు గలవు. ఈపత్రికలు నిర్వహించుటలో దేశసేవయందు గల యుత్సాహము. మానవసేవయందు గల ప్రేమ భాషాభిమానము మనలను ప్రేరేపించినట్లు మీకు విశదమే. ఈనూతన శకముతో నీపత్రికలు చేయుపనులు చేయవలసిన పనులు అనేకములు గలవని మనవి చేయుచున్నాను. మన పత్రికలు దేశకల్యాణమునకు లోడ్డును నని తెలియజేయ నక్కరలేదు. దేశము దగ్ధము చేయుటకును సహితము పత్రికలు పాటుపడ గలవు. ఇక మీద మన పత్రికలకు అనేక కష్టములు గలవు. నూతన సమస్యలు పరిష్కరించవలసి యున్నది. నూతన పరిస్థితు లుదయించును. ఈనూతన శకములో మన మందరమును వికసిత్యముతో క్లిష్టసరస్సుల వెదుర్కొన వలసియున్నది.

అఖిలభారత ప్రత్రికా నిర్వాహకసభయు వంగరాష్ట్ర ప్రత్రికా నిర్వాహకసభయు నెంతవఱకు ప్రత్రికాప్రచారమునకు ప్రత్రికావృద్ధికి లోడ్డుచున్నవో తమకు తెలియని విషయము గాదు. కనుక మన ఆంధ్రదేశములో గూడ నట్టి సంస్థ యవసరమని వేరే మనవి చేయ నవసరము లేదు.

బందరులో నాంధ్రసభలు జరుగునప్పుడు మన మెల్లరము ను గూడి యిట్టి సంస్థ ను స్థాపించుట గూర్చియు తదితరవిషయముల గూర్చియు ముచ్చటించుటకు వీలునట్లుగా బందరులో సభ యేర్పాటుచేయ యత్నించుచున్నాను. తమరెల్లరునుగూడ నాటిసభకు స్వయముగా వచ్చి ఏవిధముగా సంస్థను స్థాపింపవలయునో మొదలగు విషయములను సభలో చర్చించిన సంస్థను స్థాపింపగలము. 80 మంది గలిగియున్న మనము పాటుపడి కలసిపనిచేసిన, దేశములో ననేకసమస్యలు పరిష్కరింపబడును. దేశోన్నతికి తమరెల్లరును లోడ్డును నట్లుగనే, యీసంస్థద్వారాగూడ పాటుపడ గోరుచున్నాను.

ఆంధ్రసభలు నిర్ణయింపబడగానే స్థలము, తేది, యితర వివరములు తమకు మనవి చేయుదురును. తమరెల్లరును ఇతర వివరములను గురించి సలహాలు, ఆలోచనలును, నాకువ్రాసిన యావత్తు సభలో నాలోచనకు తయారుచేయుదును.

విశాఖపట్టణము } కత్తా సీతారామయ్య, ‘స్వతంత్ర’ సంపాదకుడు.

క్రాన్ థియేటరులో

25-9-25 శనివారం నుండి, 2-10-25 శుక్రవారము వరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, రాత్రి 9 గం- 30 శని, ఆదివారములందు ప్రత్యేకమాటిని 8 గ. 15 ని. గలదు.

మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్

హిందూదేశమందు అంతటను పురాణముగానుండునట్టి మంచి ఉత్సాహమును గలిగించునట్టి, కడపటిభాగము

“రామాయణము” 10 క్రొత్త భాగములు

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

29-9-25 మంగళవారమునుండి, 2-10-25 శుక్రవారము వరకు ప్రపంచమునందు జరిగిన విషయములన్నిటికంటెను గొప్పది మరియు గొప్పయోధుడు. ఎప్పుడు ఓడిపోనట్టి వీరుడు

జాక్ డెమ్స్ ప్రి 6 వ వారము

యాధమునందు యెప్పుడును ఓడక, జయముపొందునట్టి వీరుడు రి డి ల్ రై డ రు కూడ చూపబడును.

విల్లియం డెస్సాండు, ఎలెక్ సెడ్జావిక్ సాహసకార్యములు చూడ తీసని. కడపటివారము 4 భాగములు

బైందుచేసిన భారతి సంపుటములు

1924 జనవరి సంచిక మొదలు ఆటల సంచికల కొకసంపుటమువంతున మూడుసంపుటములు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి.

గట్టి బైందు- సగముతోలు, సగము క్యాలి కో గిల్లుపేరు- అందముగా నున్నది. ఒక్కొక్క సంపుటము వెల రు 4-8-0.

పాల్వాన్యము ప్రత్యేకము.

భారతి ఆఫీసు, 7, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

వెలవల్లము! వేలకు వేలు యోగ్యతాసత్తములు పొందినది వలమధికము!!

ఆమృతాంజనము

వాయునొప్పలకు వజ్రాయుధము

పంచభాష చీటిచూచి కొనిన మోసము గలుగదు

చక్కని సీసా 1-కి, 0-10-0 అణాలుమాత్రమే

ఆమృతాంజనము గాయపు పుండ్రుకు ఘనమయినమందు

తలనొప్పల మాన్పును,

బెణుకుల భేదించును

వాయుపుటోట్ల బాపును,

వాపుల రూపుమాపును

పార్శ్వపునొప్పల బారదోలును

దగ్గురు తగ్గించును

పోట్ల పోగొట్టును.

దురదను తొలగించును

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు

సువాసన గలిగియుండును.

ఆమృతాంజనము పక్షవాతములకు పరమహంసక్రియ

నెత్తుగునందు మూత్రాప్లుజము

మేర్పడు చున్నది. కిళ్లువాచుట

మొదలగు చెడువదార్థములుచేరి

జ్వరము, కిళ్లుపోట్లును మొదలగు

యవి సంది బంధనములందు నిలిచి

నవి దీనికి లక్షణములు.

యుండుట వలన సందివాత

వేలకు వేలు విక్రయము.

ఆమృతాంజనము డిపో, బొంబయి లేక మదరాసు.

మేహారి

సవినముగ వచ్చినటువంటి, చిరకాలముగ బాధించు

చున్నటువంటి సవా మేహవ్యాధులను నిర్మూలించుటలో

అమోఘమైనది

నెల బుడ్డి 1-కి రు 2-8-0

(3347)1

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

మాత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అనుభవమును వాడుటచే తప్పుక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాక్టెయిల్ తియ్యగించిన చాలును

అన్ని చుడుల హెతులందు, యితర రుకాణములందు విక్రయమునకు దొరుకును

ప్రాప్తికై కావలసినవాడు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.

C. F. Hart & Co., 45, Singaperumal Street, Triplicane, Madras.

శ్రీమద్వాత్సకిరామాయణము

ఓంకారము నేడములకు మూలమైనట్లును గాయత్రీమంత్రము మంత్రములకెల్ల ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాత్సకి విరచిత రామాయణము కావ్యములకెల్ల నాద్యయే యలరారుచున్నది. సర్వోత్కృష్టతగల యీ రామాయణమహర్షవమునకు మహానీయు లనేకు లనేక సంస్కృతవ్యాఖ్యానతీరముల నేర్పరచియుండిరి. అందు గొన్ని ముద్రింపబడి దర్శనీయములుగను గొన్ని ముద్రింపబడమి దర్శనసౌలభ్యము లేకయుండుటయు గాంచి బ్రహ్మశ్రీ భమిడిపాడి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు ముద్రితాముద్రిత వ్యాఖ్యానముల జాలనకు సంతరించి పండితులు పామరులు త్రిమతములు తదితరులు సంస్కృత వ్యాఖ్యానతీరముల సుగముగా బ్రవేశించి మాచి యంద లీవి శేషములగావించి సంతరించునట్లు నౌకవాఁబరగు సంపూర్ణాంధ్ర వ్యాఖ్యానమును; ప్రతిష్ఠాకమునకు ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, విశేషార్థములు, కథాసందర్భము సమగరించి చిత్రపటములును గలిగి యలరారునట్లు రచించి 50 పానుల డబుల్ రాయల్ సైజు గ్లాజి కాగితములమీద రెండుమాసముల కొక్కొక్కసంపుటముగా బ్రకటింపుచున్నారు. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి రెండు చేయబడియుండును. జీవితవి శేషము నిందుగఁడుప బడకంకణాలై శ్రీ శాస్త్రులవారు దీనంగల రాజకీయ నైతిక సాంఘిక మతధర్మములను, విహితాస్మిక మార్గములను గరతలామకముగాఁజేసి ముద్రించుచున్నారు. ప్రతి భారతీయాంగ్రుడు బలింపఁదగిన గ్రంథము ఇంతవఱకు బాలకాండము ఆరు సంపుటములు ముద్రింపబడినది. అయోధ్యాకాండ సంపుటములు ముద్రింపబడుచున్నవి. సంపుటము లన్నియుఁ జెప్పించుకొనువారు కాశ్వత చందాదారులుగా నెన్నబడుదురు. కాశ్వతచందాదారులు మొదలు రు 0-8-0 లు ప్రవేశరసుము చెల్లింపవలెను. సంపుటము 1 కి పోస్టుఖర్చుగాక చందాదారులకు రు 1-2-0 ఇతరులకు రు 1-8-0 వివరములు మాకువ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

వలయువారు:—

శ్రీమద్వాత్సకిరామాయణ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము, ఆర్యాపురము, రాజమహేంద్రవరము.

శ్రీ వెంకటాచలపతి స్వామివారి

(పటము పెద్దతిరుపతి)

శ్రీలలుమేలు మంగతాహూర్లు, (పద్మావతి అమ్మవారు) చిరతానూరు, శ్రీరాములు, శ్రీగోనింబరాజస్వామి, భద్రాచల శ్రేత్రపటములు, శివ శ్రేత్రపటములు.

శ్రీ చందనముకొయ్యలో విగ్రహములు బొమ్మలు, తెల్ల, నల్లకొయ్యబొమ్మలు చందనపు (సాన) రాళ్లు, తులసిపూసల హారములు, తామ్రవిగ్రహములు, కంచుకూజాలు, వగైరాలు నూళ్లకు కావలసిన జిల్లా, రాజధాని హిందూదేశము, ఇండములు, ప్రపంచమాపులు, జంతువులు వగైరాలపటములు వి.పి. మూలముగా పంపబడును.

యం. యస్. చారి అందు కంపెనీ,

బుక్సెల్లర్స్, కమిషన్ షాంట్లు, తిరుపతి.

గురునహాయము లేక యే

హిందీ నేర్చుకొనుడు

ఇంట్లో కూర్చుని హిందీ నేర్చుకొనుటకై ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాసి కావలసిన పుస్తకములు తెప్పించుకొనుడు. కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

హిందీ స్వబోధిని

పం|| హృషీకేశశర్మగారిచే వ్రాయబడినది.

హిందీక పహలీ పుస్తక్ 0-2-0 హిందీక మాసరీపుస్త 0-4-0

,, తీసరీ ,, 0-6-0 ,, చాధి ,, 0-8-0

హిందీ పాతమాలా ,, 0-2-0 హిందీ అనువాదమాలా 0-6-0

ఇందు తెలుగు హిందీపాతములు అనువాదము చేయుట కనుకూలమునవి కలవు.

హిందీ తెలుగునిఘంటువు రు. 2 తెలుగు హిందీనిఘంటువు రు. 1

ఈ రెండు నిఘంటువులు శ్రీ జంధ్యాల శివస్వామిశాస్త్రి గారిచే రచింపబడినవి.

(2805)

హిందీ ప్రచారకార్యాలయం,

తిరువల్లిక్కేరీ, మదరాసు.

చుండుకునూనె సీసా 1-కి 0-6-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకుహాని గలుగక చక్కగ తెరుగ గవు.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

వస్తుగుణ దీపిక

అయిదవకూర్పు- నూతనాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి. ఈగ్రంథముయొక్క యవయోగము ఎల్లరకును తెలిసియే యున్నది. ఇందు సమస్తవస్తువులు, మూలికలు, ఆహారపదార్థములు ఫలములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణదుర్లభములను జక్కగ వివరింపబడినవి. 1100 పేజీలగ్రంథము వెల 5-0-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము

2179

యర్రా జగ్గారావు బ్రదర్స్,

రాజమండ్రి.

కమలామణి లేఖలు

వెల 6 అణాలు- డజను కి రూపాయలు గ్రంథకర్త:— బి. ఎ. బి. ఎల్, హైకోర్టు నకీలు రెంటాల. వెంకట సుబ్బారావు సుంతులు గారు ఉద్యోగకారణమున విదేశగతుడైన భర్తకు కమలామణి వ్రాసిన యీ లేఖలు వట్టిసలపు జాబులు గాక ప్రేమామృతము తోడ నిండి లోకాచార వ్యసహారముల విచిత్ర వర్ణనము కలిగియుండుటచే శ్రీపురుషులకెల్ల పఠనీయములు. ఆన 1902 నల్ల జూను మాసములోనివి యాంగ్లేయ భాషలో ప్రచురింపబడు (Kamala's Letters to Her Husband) ప్రపంచ మెల్లడల వ్యాపించియున్నవి. చక్రవర్తి మొదలగు లక్షలకొలది జనులు జదివి జ్ఞాపించియున్నారు. లేఖరూపకమయ్యను చదువ కట్టకధగాఁగన్నట్టి తుట్టుదకు కమలామణికి సంప్రాప్తమగు దుర్వృతి అత్యంతవ్యసన కరముగా నుండును. విశేషప్రతులు లేవు. విక్రొరియా డిపో, మైలాపూరు, మదరాసు